SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 • • IMPREMPTA, 2.298

ANY X.-NUM. 2.993 BARCELONA, DISSABTE 24 DE MAIG DE 1913 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ACTUALMENT
Exposició especial i venda
DE
NOVETATS D'ESTIU
Preus sumament reduits durant els díes d'exposició, en
CONFECCIONS PER A SENYORA, CAVALLER I NENS
Colls, Punys, Camises, Corbates, Mocadors, Bastons, Capells, i Calçat per a cavaller
Guants, Cotilles, Ombreles, Vanos, Teixits i estampats de cotó
Dril de fil, classe forta, per a trajos de platja i camp; el metre a pessetes 0'60
Important: Queda oberta al servei públic la Oficina de Telègrafs instal-lada en el saló de lectura
(SEGON PIS)

Demaneu horxates i xarops
FERRER i GILI

Revista estrangera

Els incidents militars de França

Després dels incidents de Toul i Belfort, d'altres n'han vingut, més o menys greus, (però de la mateixa natura. Comparant el nómbre de soldats indisciplinats amb el contingent de prop de mig mil-lió d'homes de l'exèrcit francés, pot dir-se que'ls revoltosos formen una petitíssima minoría. Però tractant-se de soldats en servei actiu, aqueixos centenars de manifestants són molts, són massa, per a no ésser causa de preocupació en els qui dirigeixen la nació francesa.

En fets d'aquesta naturalesa, l'efecte moral causat és molt més considerable que les conseqüencies materials produides. Lo pitjor, en aqueix afer, és que s'en beneficien les tendencies militaristes i reaccionaries. Digui lo que vulgui «L'Humanitè», les manifestacions militars darreres no afavoriràn la política d'ample democracia i de pau. Més aviat és de témer que, si's continúa per aqueix camí, sofreixi la República francesa una reacció política i militarista. Perquè tenim segur que la majoría del poble francés no's resignarà a que l'indisciplina d'uns quants soldats aixafi el poder militar del país i l'entregui a les pitjors eventualitats. I menys s'hi resignarà en les circumstancies presents, quan hi ha una evident renaixença de l'esperit patriòtic francès. Aqueix perill és el que senyala un home tant esquerrista com el diputat Du Mesnil.

Els complots d'aqueixa mena — car veritable complot hi ha hagut en els darrers fets — que'ls socialistes i els sindicalistes organitzen, no poden fer altra cosa que facilitar els plans de les dretes, conquerint per a elles les simpaties de l'oficialitat de l'exèrcit i de gran part dels ciutadans i dels mateixos soldats. Si les extremes esquerres creuen que han d'oposar-se als projectes militars — als quals acut el govern de París obligat pel de Berlín — podíen utilitzar tots els medis parlamentaris i públics per a combatre aquells projectes. Provocar insubordinacions entre'ls soldats és un jòc perillosíssim, una arma de dos talls. Demà les manifestacions militars poden produir-se contra ells. De l'afer Dreyfus ençà, tot l'afany dels homes d'esquerra de França havía estat apartar l'exèrcit de les lluites polítiques i parlamentaries. Es trist que ara se vulgui trencar, en un sentit o altre, aquest apartament sense'l qual no hi ha llibertat segura, ni democracia possible.

Les eleccions daneses

Un bell triomf electoral ha obtingut la coalició dels radicals i els socialistes danesos. Aqueix triomf assegura la realització d'una important reforma constitucional a Denamarca.

El govern esquerrista de Bernsten havía presentat un projecte modificant el sistema electoral de l'Alta Cambra o Landesthing i fent desapareixer els privilegis antidemocràtics d'aquell sistema.

La Cambra popular o Folkething aprovà el projecte. Però'ls membres del Landesthing no volgueren renunciar als séus privilegis, i el rebutjaren.

I ha vingut l'apel-lació al poble. Fou dissolta la Cambra popular i foren convocades eleccions, les quals teníen el valor d'un «referendum» sobre'l projecte relatíu al Landesthing. Per a aqueixes eleccions, els radicals i els socialistes pactaren una coalició, comprometent-se, en cas de sortir victoriosos, a sostenir el ministeri Berntsen, a fí que aquest podés realitzar la reforma constitucional.

El resultat de les eleccions ha estat favorable a la coalició. Els diputats del Folkething dissolt se distribuien de la següent manera: 50 membres de l'esquerra (ministerials), 24 socialistes, 20 radicals, 13 dretistes i un independent. Ara han sigut elegits 43 membres de l'esquerra, 32 socialistes, 31 radicals i 7 membres de la dreta.

La tendencia esquerrista de la política danesa s'accentuarà. Fins avui, el govern podía oposar-se als radicals i socialistes, comptant per a això amb els vots de la dreta. En la nova Cambra, la majoría de la coalició radical-socialista serà absoluta i d'ella dependrà la vida del govern.

«El gabinet Berntsen — diu un diari estranger — tindrà ara la via lliure per a aplicar el séu programa. Els radicals i els socialistes hauràn conquerit una potent arma de combat: el sufragi universal per als dos sexes, amb representació proporcional. — Es tota una nova era que s'obre a Denamarca per a la democracia i el socialisme.»

A. R. i V.

De Badalona

Ahir, a la tarde, celebrà sessió l'Ajuntament de la veína ciutat de Badalona, promoguent-se un grós aldarull a conseqüencia d'una proposició de la majoría carco-regionalista demanant que l'Ajuntament vagi en corporació a la processó de Corpus, destinat-hi 600 pessetes per als gastos.

Les minoríes republicanes s'hi oposaren amb energía, i fou tant gran l'escàndol que's promogué que'ls públic prengué part en el mateix, provocant l'intervenció de la guarda civil, la qual, a cops de culata desembrassà la sala.

La sessió continuà després a porta tancada, no deixant-hi entrar als periodistes fins al cap de bona estona.

Naturalment, essent la qüestió debatuda de tal naturalesa, no hi podíen mancar els requetés que s'entretingueren fent de les seves pels carrers de l'hermosa ciutat. Demà parlarem extensament del fet.

FILLS DE F. MAS SARDA
RAMBLA DEL CENTRE, 33. - BARCELONA
Negociem els cupons Amortitzable 5 per 100, venciment 15 Maig.

El Corpus de Sang

Jornada commemorativa

La diada de Corpus ens remembra aquell altre Corpus en que Catalunya i Barcelona's revoltaren contra l'opresió i l'agravi, oposant-hi la violencia i la venjança.

Els temps han canviat certament, des d'aleshores. Però l'agravi subsisteix, perque sols desapareixerà amb el restabliment de les Llibertats en mala hora arrebaçades.

La lluita podrà manifestar-se d'altra manera que en els segles passats. Però és la mateixa en el fons, perque no ha canviat l'esperit dels nostres detractors, dels enemics de les nostres reivindicacions.

El perdò, això avui per avui és impossible, puix les ofenses es renoven, els pocs privilegis que'ns quedaven, ens són arrebaçats i les promeses de satisfaccions esdevenen hipòcrites argucies per a enganyar als confiats, cants de sirena per a atraure als febles d'esperit.

Com cada any en la diada de Corpus s'apleguen els bons, els ferms, els conseqüents, els que no obliden, ni perdonen, els que lluitaràn fins el triomf definitiu, fins a una satisfacció completa.

Com cada any, enguany celebrarem la diada del Corpus de Sang, i no sols com una festa de dol per lo perdut, sinó com una festa d'esperança en el nostre esforç.

Al miting d'avui no hi faltarà cap bon patriota, els aplaudiments es succeiràn els uns als altres, i els visques i les ovacions seràn la manifesta prova del nostre patriotisme, i l'adhesió a la causa santa de la redemció de la Patria. I demà a la muntanya, a Vallvidrera, a respirar l'oxigen pur de les alçaries, renovador de la vida, reconfortador de les energíes, a delecnos amb els cants dels cantors, amb el refilar dels aucells, amb l'oreig de les pinedes, amb la flaire de les ginestes, a cercar, en fí, braò patriòtic.

I als peus nostres veurem a Barcelona, ciutat volguda, guardiana de les nostres llars, dels òssos dels nostres ascendents, esperança dels nostres ideals.

⁂

Pel número d'oradors que pendràn part en el miting d'avui, es començarà a les 10 en punt.

El salò espaiós del C. N. R. de Gracia, mercés a la magnificencia del seu Consell Directiu, es trobarà bellament adornat.

⁂

La Festa Nacional Catalana, com està anunciat, començarà a les 9 del matí en la Plaça de Vallvidrera. La Comissió així com moltes entitats que hi concorreràn, sortiràn de Barcelona a les 8 del matí, deguent trobar-se a dita hora en l'Estació del Ferrocarril de Sarrià, tots els que vulguin acompanyar-les.

⁂

El programa de la Festa sofrirà una pemés a l'èxit esperat. La societat choral tita modificació, que de segur contribuirà «Catalunya Nova», en lloc de cantar pel dematí, cantarà a la tarde, a les 4 en punt, interpretant les peces anunciades, més d'altres, a lo que resultarà un concert complet.

⁂

Són moltes les entitats que hi concorreràn a Vallvidrera corporativament i amb la respectiva senyera, puix com consta en els programes i cartells, hi haurà «Concurs de Senyeres». Els organitzadors corresponent als desitjos d'alguns correligionaris, acordaren aquest «Concurs», però creient que totes les senyeres reuneixen molts mèrits per sa historia, riquesa i art, regalarà una llaçada hermosíssima com a premi, a la senyera de l'entitat que porti més nombrosa representació a la Festa.

⁂

La cobla «La Pricipal Barcenlonina» tant aplaudida pels nostres sardanistes, executarà les següents sardanes:

1. Repunteig, Serra.
2. Cor sobre cor, Bou.
3. Flors de Cingle, Casademont.
4. La Reina del Cor, Serrat.
5. Cercant l'amada, Serra.
6. Or fí, Soler.

⁂

Continúen rebent-se adhesions. Entre les darrerament rebudes hi ha: Joventut d'U. F. N. R. del Districte II, C. N. R: del Districte IV, i les Joventuts «Germinal» i «Democracia».

⁂

Havent acabat ahir nit, el temps d'inscripció al banquet que's celebrarà a l'Hotel Buenos Aires, es prega a tots els encarregats de la venda de tickets, que passin a liquidar aquesta nit en el C. N. R. de Gracia. En aquest local fins a l'acabament del miting, es vendràn tickets als que no els hagin adquirit encara.

⁂

L'Associació Nacionalista Catalana, prega encarescudament als seus socis que vulguin acompanyar a la Bandera de l'Associació i assistir a la Festa Nacional Catalana, siguin a dos quarts de vuit davant l'estació del ferrocarril de Vallvidrera, per a pendre'l tren de les 8.

⁂

El setmanari «Renaixement», prega a tots els seus amics i llegidors que vulguin acompanyar-lo a la Festa Nacional Catalana, siguin a l'estació de Vallvidrera en hora hàbil per a pendre'l tren de les vuit.

⁂

El C. R. C. «Sang Nova», s'adhereix a l'acte patriòtic que's celebrarà demà a Vallvidrera, en commemoració del «Corpus de Sang.»

Es convida als socis i simpatitzants, per a que assisteixin a les sis del matí en el local (Vilardell, 29), per a acompanyar, junts, la senyera de l'entitat.

Jornada Patriòtica

en commemoració del

CORPUS DE SANG

Avui dissabte 24, a les 10 de la nit.

GRANDIÓS MITING

en el C. N. R. de Gracia (Llibertad, 2 i 4), parlant-hi: Doctor Ymbert, Francesc X. Casas Briz, Ignasi Ribera i Rovira, Enric Vila, Daniel Roig i Pruna, Miquel Laporta, Pere Corominas, doctor Martí i Juliá:

Diumenge 25, a les 9 del matí, en la Plaça de Vallvidrera

Festa Nacional Catalana

Concert choral, per «Germanor Barcelonina» i «Catalunya Nova», audició de sardanes, per «La Principal Barcelonina», concurs de senyeres. Banquet a la una en l'hotel Buenos Aires. Preu del ticket, 4 pessetes. Catalans! ¡No hi falteu!

Comité de Joventuts F. N. R.
Associació Nacionalista Catalana

ECOS

L'ESCLARIMENT de la tragedia madrilenya no's deu a la justicia, ni a la policía. Serà tal volta degut al Comitè de Defensa Social madrileny? Potser alguns senyors conservadors, horroritzats de que la desaparició i mort d'un ciutadà conegudíssim se poguessin realitzar sense trobar-se al culpable, fent fallida l'esperit judicial i el dever policiac? O bé l'acció militar s'haurà exercit, oficial o oficiosament, per a conseguir la reivindicació o la culpabilitat del capità?

Per alguna cosa a l'Espanya se l'anomena el país de les viceverses i de les paradoxes. El descobriment del crim se deu gaire bé exclusivament an en Roderic Soriano, és a dir, a «España Nueva». Dos redactors d'aquest diari s'emprengueren la tasca de l'esclariment del drama. El jutge detingué a la filla del capità, però no trobà, naturalment, cap culpabilitat i la posà en llibertat. Els redactors d'«España Nueva» comprengueren la decisió del jutge. Ell no volía trencar-s'hi el cap. Un home desaparescut? Doncs, que'l busquí la familia. A la fí, un succés més. Ell, com bon espanyol, tenía molta mandra i poca curiositat. Els periodistes lo que volíen eren coses emocionants per a fer vendre diaris. Es clar que ell hauría d'haver procurat conseguir aquestes sensacionals noves per a oferir nous llorers a la justicia espanyola, però, què lograría amb això? Treball i rès més. El quart torn està abolit en la magistratura i la justicia a Espanya no és més que un escalafó.

L'esperit inquiet den Soriano vetllava per damunt de la justicia. Còm esperonaría l'amor propi professional dels seus redactors! Còm seguiría l'embull tràgic amb el dalit que dona lo desconegut! I el triomf ha estat otorgat a la redacció demagoga. Aquestes coses tant trascendentals que's diuen Justicia, Dret, Conciencia Social, Llei, redrecen altra volta el seu orgull i la seva magestat seculars, mercès a uns subversius que han escoltat dies i dies l'acusació de que no són més que uns entusiastes del desordre i de la vulneració de la llei.

En Soriano i els seus, avui són la més ferma columna de la societat i el jutge instructor de la causa — ja acusat per en Romanones de negligent, — és a dir, l'home representatiu de la Llei, la més feble. Confiem en que'l Comitè de Defensa, els centres conservadors, enviaràn an en Soriano la seva més efusiva felicitació i el més fervent dels seus agraiments.

—o—

EL capità Sànchez, a l'ésser traslladat per un policía de casa seva al jutjat, saludà ostensiblement totes les iglesies. El patrioterisme és el darrer refugi dels infames — cridava un dia un gran revolucionari que era a l'ensems un gran escriptor. — Per lo vist el capità Sànchez opina que és la religió. Ell religiós, ell defensor de la patria a Cuba, ell home d'ordre. Ningú cerca una ilació entre les seves idees i la seva mala ànima. Si fos conserge, per exemple, d'un centre republicà, còm llançaríen damunt d'ell totes les seves abominacions, els senyors conservadors! I si hagués près part en la setmana tràgica, «La Veu» titularía les noves de Madrid: «El darrer fet vandàlic».

Confiem en que'l capità Sànchez seguirà en la presó les seves pràctiques religioses, escoltant la missa matinal, confessant i combregant cada setmana, escullint un director espiritual. I així, un periòdic catòlic, «El Debate», «El Siglo Futuro», qui sab si «La Epoca», podrà tornar a repetir les famoses paraules del «Diario de Barcelona» an en Santiago Salvador, empenedit i penitent: «Nuestro querido hermano, el capitán don Manuel Sánchez..»

—o—

ARA començarà una altra tragedia, la de tota una ciutat esperant el dia de la mort del capità. Se pensarà en la seva angunia, se l'acompanyarà els dies del judici amb la cridoria del «mateu-lo!», i tot Madrid presenciarà el seu fusellament, joiosament, sàdicament.

La bona gent, la que va a les processons, a la jura de la bandera, als toros, als fusellaments, dirà, unànim, la mateixa oració:

—Jo no hauría deixat d'ell ni un troç així.

Aplec de la Sardana

El diumenge, dia 8 de juny, se celebrarà a Vallvidrera, com cada any, aquesta patriòtica festa.

Les més importants entitats catalanistes s'hi han adherit, i moltes d'elles han promès assistir-hi amb bandera isada.

Pendràn part en aquesta festa, la llorejada cobla Principal de Perelada», la notable «Schola Orpheònica», «L'Esbart Català de Dançaires» i la «Schola Cantorum de Sant Rafel Arcàngel», elements que per ells sols són ja una garantía de l'èxit de l'Aplec.

El notable dibuixant Fè d'Afême cuida de la pintura de les llaçades que adornaràn les garlandes d'enguany i de la corbata que l'Aplec regalarà a la «Schola Orpheònica».

Heusaquí un petit esbóç del programa de la festa:

Al matí, a les deu, se celebrarà l'ofici amb que cada any comença l'Aplec. Acabat aquell, es ballarà en el portal mateix de l'iglesia, en la quietut de la vall, i al peu del diminut cementiri, una melangiosa sardana d'aquell bon Pep Ventura, que no per humil havem d'oblidar. Serà aquesta «A Nuria», sardana no coneguda encara a Barcelona.

Seguidament, les banderes i la comitiva pendràn el camí de la «Quinta Joana», propietat de don Ramón Miralles, ont acabarà la festa del matí amb l'execució d'unes quantes sardanes i de ballets popuars a càrrec de l'Esbart Català de Dançaires.

Abans de començar la festa a la «Quinta Joana», la C. E. visitarà oficialment la cambra ont per sempre va cloure els ulls aquell gran poeta que's digué Jacinto Verdaguer, i com a tribut a la memoria del finat serà llegida una de les seves poesíes.

A la tarde, a les quatre, començarà en la plaça de dalt de Vallvidrera l'audició en honor dels compositors de Catalunya.

Fins avui ha rebut la C. E. les següents sardanes inèdites per a ésser estrenades a l'acte:

«Jovenívola», Francesc Pujol; «Esclat de amor», Salvador Pedrola; «Hora serena», Francesc d'A. Font; «Cançó de jotglar», J. Lleomí; «Entre'l boscatge», M. Serra; «Romiatge», Josep Serra, «Sempre teva», Enric Morera, i «Patria jova», Artur Marcet. Aquesta darrera, amb lletra den J. Sanxo Farrerons, serà executada per la cobla, cantada per la «Schola Orpheònica» i ballada com a «Sardana de les garlandes», una de les notes més típiques de l'Aplec.

Entre les quatre primeres i les quatre darreres sardanes, l'esmentada «Schola Orpheònica» cantarà les següents cançons:

«Montanyes regalades», Sanxo Marraco; «Sota de l'Olm», Morera; «La Lluna», Borràs de Palau; «La Calma», Guanyabéns, i «La nit de Sant Joan», Esquerrà.

Pels detalls apuntats, es pot veure que l'Aplec d'enguany serà un veritable aconteixement i és de suposar que'ls sardanistes esperaràn el dia 8 de juny amb veritable fruició.

La C. E. ens prega que fem públic que les entitats que vulguin assistir amb bandera isada a l'Aplec deuen passar-ne avís a la Secretaría, Portaferrisa, 21, ont se'ls donarà tota mena de facilitats per al transport i custodia de l'estandart.

A quarta plana: Secció Comercial.

La frèvola gasetilla

Invectiva

El día de Corpus és dia clàssic per a treure a la pública llum les «toilettes» estivals. Hi ha una certa espectació en el passeig. Els esperits crítics, tafaners o envejosos se troben sol-licitats per innombrables objectes.

En el dia de Corpus passat, els qui tenen una guspira de gust, patiren tortura crudelíssima. Els que són delicats de la vista sortiren del passeig amb un enlluernament dolorós. La moda actual, o al menys la traducció barcelonina de la moda actual, és cosa abominable.

Diríeu que aquestes refinades lletgeses d'un orientalisme feixuc i decadent han estat fantasiades per un àrab vingut a menys. Però, no, han estat les modistes. Quants cervells diminuts de modista boja s'han aplegat per a infantar un tant enorme seguit d'aberracions virolades? Perquè, realment, això té tot l'aire d'una conjura contra el gust. No han valgut per a rès els miralls que diuen veritat, els silencis eloqüents d'un marit tímid, les observacions d'un pare discret, les burles rialleres del germà... Perquè no tots els homes són d'acord amb la moda d'avui. He vist més d'un senyor — honorable senyor correctament vestit de negre — que marxava avergonyit vora la muller fastuosa com una senyera d'orfeó vilatà.

Era una cosa bella i digna la llibertat en que's deixava a les dònes per a triar arreaments. Però, després d'un llibertinatge tant pecaminós, no hi ha altre remei que la dictadura. Si en una familia viu un sol home de gust cal que s'imposi. Cal promoure conferencies públiques amb projeccions i tot; i en elles se ressuscitin i exaltin les formoses simplicitats antigues. I mirant al pervindre cal obrir escoles d'Estètica per a que les nenes des d'ara s'eduquin. Tal volta la tossudería d'aquestes nenes educades pugui millorar el gust de les mares i retornar la calma a les llars tant trasbalsades per aquesta furiosa moda.

KARL

Festivals Wagnerians

Centenari de Wagner

Segon concer en el Palau de la Música Catalana

Pot estar contenta la Wagneriana, de la manera com respón el públic als seus esforços.

Si nombrosa fou la concorrencia que assistí al primer festival, major fou encara la que concorregué al segón.

La sala, doncs, ofería un brillantíssim cop de vista, lluint les dames elegantíssims trajos i la major part dels homes anaven ceremoniosament vestits d'etiqueta.

Obría'l concert, la «Marxa Imperial» i el primer acte de «La Walkiria», aquest darrer cantat per la senyora Pasini-Vitale i els senyors Raventós i Giralt.

Inútil dir com sigué cantat, i interpretat; portava la direcció el mestre Beidler. I al finalitzar una xardorosa ovació premiá la tasca exquisida dels cantants, mestre i professors d'orquestra.

La senyora Pasini-Vitale, s'ens revelá novament l'artista de gran talent, fidel intérprete de l'obra wagneriana i digué la seva part de «Seglinda» d'una acabadíssima manera.

El senyor Raventós, tot just convalescent de la seva malaltía, digué com ell sol sab fer-ho, el seu «róle» de «Sigmand», l'únic «Sigmand» veritable i just, que sentirem fa unes temporades al Liceu, cantat per aquest mateix artista, i en qual obra triomfá valerosament, com de nou assolí abans d'ahir el mateix triomf.

El mestre Beidler conduí l'orquestra, de una manera justíssima, per lo qual fou aplaudit d'una manera especialíssima.

El senyor Giralt, en «Hunding» bé com sempre, bon cantant i bon músic.

En la segona part, hi figurava el preludi i escena final del «Tristany i Isolda», aquesta admirable página musical, per nosaltres una de les més hermoses de Wagner.

Cantá la senyora Pasini-Vitale la «mort», amb gran passió i fent gala de la seva veu espléndida.

La senyora Pasini, cantá el «Tristany» i «La Walkiria» en catalá, per lo que's fa mereixedora encara més al nostre elogi sincer i als aplaudiments sorollosoos amb que el públic li demostrá'l seu entusiasme.

En aquesta segona part hi figurava també l'«Himne a Wagner», lletra dels senyors Pena i Zanné, aplicada a la marxa del «Tanhauser», per a chor gran orquestra i banda, sots la direcció del mestre Millet.

Fou admirablement cantada per l'«Orfeó Catalá» i el públic esclatá en sorollosos aplaudiments.

I anem a la tercera part. Figurava en ella el quadre segón (complet) de l'acte primer del «Parcival» pels senyors Navarro i Giralt, i chor de cavallers, chor de donzelles, chor d'infants i veus de l'alcaria, a càrrec de l'«Orfeó Catalá», orquestra, banda i campanes.

Una part d'aquest quadre (la Consagració del Grial) que l'haviem sentit en el mateix Palau fa temps, peró ahir ens produí encara una major impressió per ser tot aquest quadre complet.

Cóm fou cantat, cóm fou executat, cóm fou portat? Tot d'una manera meravellosa.

El senyor Navarro, digué soperbament la seva part, donant a la seva bonica veu, les inflexions propies al moment. El senyor Giralt, aixís mateix cantá amb seguretat i notablement lo que a ell perteneixía.

Els chors, especialment els de donzelles i infants i les veus d'alçaria, molt bé, produint un efecte soperb, i portant a l'ànima de l'oient ratxades d'emoció.

Al finalitzar, el públic aplaudí amb entusiasme, més no amb tot l'entusiasme que's mereix aquesta prodigiosa creació de Wagner, i el treball de tots els que hi pengueren part. Potser fou degut a lo tard que acabá aquest festival.

Fem punt aquí, esperant el tercer Concert, que té molt d'interés.

A. P. S.

Senyor J. B. A. — Conforme podia observar déia d'ont havía tret els apunts, no assegurant tampoc la seva veracitat; però en cap més lloc podía trobar tants detalls com an allí, i per això fou que allí vaig recorrer.

Com vosté, vaig trobar que la xifra de 10 «Tanhausers» era petita, però allí no n'hi consten més. Igualment els «Tristanys», allá n'hi figuren 4, i vosté diu que creu han sigut 12 i 15. Aixís mateix ho crec jo, però en el registre no més n'hi figuren 4 i jo vaig treure els datos del registre i a ell tenía que atenir-me.

Mercés de tot lo que'm diu, i disposi sempre com vulgui.—P.

Viatge col-lectiu d'estudis a les Ciutats Jardins angleses

La Societat Cívica «La Ciutat Jardí» de Barcelona, conseqüent amb els propòsits de difundir per tots els medis possibles el coneixement de les importants experiencies de que en molts paísos està essent objecte el problema de l'habitació, amb els demés derivats del convenient desenrotllo dels moderns centres urbans, ha organitzat de comú acord amb l'Associació anglesa de Ciutats Jardins, una excursió col-lectiva als més notables models que sobre la propia materia s'han creat a l'Anglaterra, nació que, com és sabut, ocupa l'avançada en el moviment de reforma dels mals que actualment aflígeixen a les congestionades poblacions de les modernes ciutats.

El viatge tindrà lloc a darrers d'agost vinent, època la més favorable per a l'objecte, fent-se coincidir en lo possible amb el Congrés Internacional de l'Habitació popular que ha de celebrar-se a la Haia el 8 de setembre vinent, per si algún dels expedicionaris desitgés aprofitar-ho.

L'excursió durarà set dies a l'Anglaterra, comprenent les ciutats d'Iprk, Liverpool, Earavisk, Birmingham, la colonia-jardí de Bournville, l'assaig cooperatiu de Harbone, Londres, fent-se excursions als veíns suburbis-jardins cooperatius d'Ealing i Hampstead, acabant-se el viatge amb una detinguda a la ciutat-jardí de Letchworth, la genuina ciutat-jardí per excelencia.

Per endavant pot fixar-se en 500 pessetes el cost total màxim del viatge en primera classe, encara que probablement no s'arribarà an aquesta xifra. En aquesta quantitat hi van compresos tots els gastos de viatge en primera de Barcelona a Londres i tornada, gastos d'hotel durant els set dies de residencia a Londres (primera classe), propines inclusiu, carruatges i automòbils per a totes les excursions, gunes, programes, etc., etc.

Per a obtenir tant ventatjoses condicions és precís que's reuneixi un grupu de 25 persones al menys, per a lo qual es prega que'ls que desitgin pendre part en l'expedició se serveixin comunicar-ho lo més aviat possible al secretari de la Societat Cívica «La Ciutat Jardí» (Urgell, 187), a fí de que segons sigui el resultat de les seves gestions, pugui la propia Societat concertar oportunament l'expedició.

Els detalls de la mateixa es comunicaràn als interessats en degut temps.

DE POLÍTICA

NOTES I COMENTARIS

El sainet reformista

«La Publicidad» desmentía fa uns quants dies lo que nosaltres i altres diaris dèiem de les interrupcions i avalots haguts en el miting del districte segón. Sense concretar rès i amb tota frescura, l'orgue del carrer de Barbarà diu que en el miting no passà rès de particular i que tot anà com una seda.

Ens ratifiquem en lo que sobre l'assumpte diguèrem. En el miting a que'ns referim hi hagué crits de «Visca la República!», interrompent als oradors que iniciaven els equilibris per a demostrar que entre les dugues formes de govern, amb tal que mani don Melquiades, no hi ha gran diferencia. I hi hagué més encara Algú menaçà amb fer-ne una de grossa, preparant-la degudament, si's tornava a convocar al poble en nom de la República per a fer-li l'apología de la monarquía.

Com aniría la cosa, que a l'acabar l'acte, el senyor Josep Zulueta, qui teoritzà llargament i amb gran habilitat sobre la casi accidentalitat de les formes de govern, se cregué en el cas de dir :

—No m'han entès, no m'han entès, aquesta gent.

Tanta veritat és que hi hagué incidents com ho és que'l minuscle partit està en unes baralles tant furioses com ridícoles. Són ja molts que veuen clara la maniobra de don Melquiades que aquí secunden amb un entusiasme digne de major empleu, els senyors Miró, Zulueta i redactors de «La Publicidad». I no estàn disposats a deixar-se portar del reformisme a la monarquía, fent el joc de quatre senyors que ja estàn cansats de fer de republicans.

Aquests desenganyats no són quatre ni sis; són dotzenes i centres sencers i això no trigarà segurament gaire a manifestar-se, si és que'l grupu director no rectifica en l'actitut empresa.

Desmenteixi tant com vulgui «La Publicidad». Tot lo que portem dit del sainet reformista és cert, absolutament cert.

Pro Mancomunitat

Els diputats provincials pel districte de Reus, senyors Vidiella, Alimbau i Borrell, enviaren dimecres el següent telégrama:

«President Diputació. — Barcelona. — En nom i representació rebuda pobles districte fem vots definitiva aprovació projecte Mancomunitats, testimoniem simpatía actuació parlamentaris catalans i oferim concurs incondicional. — Vidiella, Alimbau, Borrell.»

En honor del senyor Albert

S'han reunit a Girona els delegats de nombroses cooperatives per a donar compte de l'entrega d'una placa de plata al senyor Albert, diputat per La Bisbal, que deu tenir lloc dintre de poc. També se li oferirà un àlbum amb firmes.

Aquests obsequis al senyor Albert no poden ésser més merescuts, puix ell ha conseguit la resolució d'algunes demandes dels cooperatistes, de tanta importancia, que's pot dir que per elles pot el cooperatisme català empendre nova volada.

El centralisme den Barroso

La nova de que'l ministre Barroso projecta que les oposicions a metges forenses se facin a Madrid treient-les de les Audiencies Territorials, allí ont fins ara s'havíen fet, ha sublevat als que's disposaven a pendre-hi part, i ja s'han entrevistat amb alguns diputats per a que dit projecte de llei no passi sense la corresponent intervenció parlamentaria.

El ministre es proposa fer-lo aprovar subrepticiament al final d'alguna sessió.

Resulta meritoria la tasca d'aquest xaruc senyor Barroso, que sembla patir la manía centralitzadora tant extesa entre'ls polítics madrilenys.

Esperem que'ls interessats i totes les persones d'idees descentralitzadores s'oposaràn an aquesta «ministrada».

Varies

Avui donarà una conferencia a l'Ateneu de Santa Coloma de Farnés el benemèrit propagandista republicà Marcelí Domingo. Tractarà de «La doctrina den Costa».

—Ha sortit cap a Madrid el nostre amic don Jaume Carner, diputat a Corts pel Vendrell.

—Sobre'l moment polític actual donarà avui una conferencia en el Casino Republicà de la Barceloneta, el diputat provincial senyor Guerra del Río.

—Han marxat cap a Vélez Màlaga, per a fer acte de presencia en les festes én honor den Giner de los Ríos, els senyors Dessy Martos, Morales Pareja i Vinaixa.

—A Reus, en preparació de la projectada «merienda», s'estàn fent activíssimes gestions per a conciliar les dugues fraccions de republicans radicals que ara estàn a la «mata-degolla».

—El Centre Nacionalista Català, de Balaguer, el dia primer de juny inaugurarà solemnialment el seu nou local social.

—A Montblanc foren elegits compromissaris, per a l'elecció de senadors per la província de Tarragona, els senyors don Antoni Amorós, arcalde, pels monàrquics, i don Macià Rusel, pels republicans i catalanistes.

—Demà donarà una conferencia en el Foment Borgenc, de Borges Blanques, el diputat per Vilafranca don Josep Zulueta. Tractarà del Banc Nacional Agrari.

S'ha convidat a la conferencia a diversos pobles dels voltants. Després de la conferencia tindrà lloc un banquet de 5 pessetes en honor den Zulueta.

—L'eloqüent prohom del nostre partit don Francisco Layret donarà avui una conferencia al Foment Republicà Nacionalista de Reus, tractant aquest tema: «Nacionalisme català».

—El Circul Lliberal Popular ha nomenat aixís la seva Junta directiva: President, don J. Luis de Gassol i Folch; vispracident primer, don Joan Ferri i Castillón; vispresident segón, don Francisco de Nebot; arxiver, don Lluis Damians; tresorer, don Francisco de Sabo; comptador, don Gervasi Rovira; bibliotecari, don Antoni Serra; secretari primer, don Enrique Trilla i Tarré; secretari segon, don Ricard Ripoll; vocals, don Joaquim Salgot, don Pere Toll, don Francisco Serrano, don José Cuscó, don L. Serra don Dalmaci Amat, don Albert Ripoll i don Salvador Cosp.

—Avui, a les deu de la vetlla, tindrà lloc, a l'Ateneu Integral, una reunió de delegats d'entitats d'U. F. N. R. per a tractar d'un assumpte importantíssim referent a les subvencions a les entitats que sostenen escoles, pregant-se de totes l'assistencia.

Butlletí del Treball

ELS CAMBRERS

La Societat de cambrers ens prega la publicació del següent manifest:

«Compañeros: La voz de alerta dada por las Sociedades que nos honraron con su representación, ha puesto en movimiento a todas las de España, y hasta compañeros de localidades en que no hay asociación han respondido a nuestro llamamiento Podemos, pues, estar orgullosos de nuestra iniciativa.

Como los de Barcelona, los cocineros, camareros y similiares de las demás provincias, recharan la negación de obreros libres que pretenden arrebatarnos los patronos de la Asociación de fondistas y similares de España, los cuales en su instancia al Instituto de Reformas Sociales, piden se nos considere como domésticos; es decir, como esclavos del amo.

La unánime y nacional protesta que se ha formulado contra el informe de la Sección Segunda del Instituto de Reformas Sociales y contra la Real orden del ministro de la Gobernación, así como los telegramas enviados en igual sentido al presidente y vocales obreros del dicho Instituto de Reformas Sociales, son una garantía de la anulación de los referidos informe y Real orden, quizá emitidos por inadvertencia, pero esto no ha de ser suficiente para suspender la campaña iniciada, en la que debemos inisistir en tanto no sean revocados los referidos informe y Real orden.

Hemos contraído un compromiso de honor ante las demás Sociedades, federadas y no federadas y hemos de cumplirle, ateniéndonos al criterio de la mayoría. ¿Será éste de ir a la huelga? No lo sabemos todavía. El viernes lo veremos.

Sabemos, no obstante, que los patronos fondistas de Barcelona no han cumplido, en su gran mayoría, lo pactado con la Sociedad de Dueños y ante el gobernador, para orillar las huelgas que pidiendo el cumplimiento de la Ley del descanso dominical nos vimos en el caso de declarar.

Por dicho pacto, se obligaron los patronos a conceder dos fiestas al més a los cocineros y camareros. La ley señala una fiesta semanal. Los obreros pasaron por dos fiestas mensuales. La consideración de los obreros ha sido premiada por los dueños oponiéndose a que hagan ni siquiera una.

¿Qué hemos de hacer en virtud de este proceder de los patronos, si las Sociedades de provincias y el Comité Nacional estiman que ante las promesas del ministro de la Gobernación y del presidente del Instituto de Reformas Sociales, no debemos ir a la huelga el día 25?

Para poder apreciar lo primero y para resolver lo segundo os invitamos al Gran Mitin que tendrá lugar el viernes próximo dia 23, a las diez y media de la noche, en el local de la calle de San Pablo, número 83, entresuelo.

Compañeros: Demostremos que no por ser bondadosos y pacíficos dejamos de ser hombres conscientes. ¡Al mitin!

Las Juntas directivas.

Barcelona, 21 Mayo 1913

LA VAGA GENERAL DE FUSTERS

Els obrers fusters que fa tres setmanes lluiten contra l'egoisme del capital sintetitzat en el nostre cas per quatre «honorables» senyors que mangoneigen el centre patronal i els que demostraren ahir llur voluntat irreductible i cínica. Enorme fou el fracás, els obrers que tan noblement lluiten per a la consecució d'un irrisori augment en el salari, no claudiquen, saben lo que demanen i no pararán per ara de vagar, mentres els patrons no els hi concedeixin lo que per llei natural els hi pertany.

La vaga fou ahir general, unánim com el primer jorn de lluita, el tremp dels vaguistes hermós com sempre, excelent el llur ánim en la lluita, com favorables son també els procediments que empleient els patrons per a vence'ns, que lluny de perjudicar-nos ens empenyen vers el triomf de nostra causa.

Molt bé, companys!

Proseguiu amb rigidesa vostre camí, que prompte, molt prompte, veureu coronats vostres esforços per una positiva victoria.

Lluiteu i endavant, que amb vosaltres està la raó i la justicia! — La Comissió de vaga.

FEDERACIO DE PINTORS

La Federació local de pintors, celebrarà matí, per a discutir i aprovar unes bases de millora per a l'ofici en el carrer d'Aridiumenge assamblea general a les deu del bau, 21, interior (esquerra de l'Aixample). comana amb insistencia que no deixi de Donada la trascendencia de l'acte se reassistir ningú. — La Junta.

Borsa del Treball

Ofertes

Dia 23-5-13

1230 Meritori, de 14 a 16 anys.

1231 Meritori i máquina, de 15 a 17 anys.

1232 Mecanógraf de 16 a 20 anys.

1233 Meritori recader, de 14 a 16 anys.

1234-35 Oficiala i mig oficiala blondista jove i aprenenta.

1236 Obrer entés i competent en la fabricació puntes París, per a posar-se al davant de la fábrica; indispensable estigui al corrent de tot lo relacionat amb aquesta industria per a fora Barcelona.

Baixes

1219 Escriptori.

1161 Escriptori.

1221 Mig moço manobre.

1204 Mecanógraf.

Notes de Sport

Foot-ball

Abans d'ahir a la tarde, davant d'escassa concorrencia, tingué lloc en el camp del R. C. D. Espanyol, l'anunciat torneig de foot-ball, a benefici de les escoles Max Bembo.

Jugaren primer l'Espanyol contra l'Espanya, (partit que havía despertat gran interès), guanyant el darrer per 2 goals a zero. Després jugaren el Casual contra'l Polo, guanyant els primers per 1 goal a zero. A continuació lluitaren l'Espanya i el Numancia, vencent els primers per 2 a 0. I per últim tingué lloc el partit entre l'Espanya i el Casual, que també resultà molt interessant, emportant-se'n la victoria l'Espanya per 3 goals a 0.

De manera que tots els vençuts ho foren per zero. Ja és casualitat.

—El día de Corpus jugaren els primers equips del Canigó i del Ibèric, que's presentaren amb els jugadors següents:

Canigó. — Colet, Vilagrasa, Carceller, Corones, Miró, Ripoll, Alegre, Olivella, García, Palau, i Missé.

Ibèric. — Meler, Copons, Fábregas, Blanco, Pujol, Benedito, Staub, Arribas, i Cubeles. Guanyà'l Canigó per 2 a 1, No obstant i haver l'Ibèric tirat un «penalty» aquests jugaren desconcertats, i en canvi'l Canigó jugà amb molt d'ànim no obstant i que dels jugadors que presentava n'hi havíen 5 que eren del segón «team.»

—Un altre partit interessant fou el jugat també dijous a la tarde en el camp del Barcelona.

Jugaren l'equip C. d'aquest Club contra una selecció de jugadors de diversos equips i després d'una lluita bastant renyida, guanyà'l Barcelona C., per 4 goals a zero (està vist que abans d'ahir tothom havía de perdre per zero), que estava format pels següents jugadors:

Aramburu, porta; Tudó, Baiba, defenses; Berrondo, Saus, Alcántara (J.), mitjos; Costa, Tarré, Martí, Alcántara (P.) i Espelta, davanters.

—Demá, diumenge, es celebrarà en el camp del Barcelona, un important «match» de foot-ball entre'l Barcelona C. i un «team» format per jugadors del referit Club i del Català, Avenç i Badalona.

La festa és a benefici de les Escoles Catalanes dels districtes segón i sisé a fi de que aquestes puguin continuar el proper estiu les classes de Gimnástica somascética a la platja de la Barceloneta.

Sport basc

En el frontó Comtal es celebraren abans d'ahir pel matí els acostumats partits entre socis de la Reial Societat de Sport Basc, que's venen celebrant tots els matís dels dies festius.

El primer partit el jugaren els senyors Arana i Fontrodona contra'ls senyors Morris i Torras, a 35 tantos, quedant aquests últims en 31. El senyor Arana jugá molt be defensant de perfecta manera'l partit.

En segon lloc jugaren Cuchí i Camps (J.) contra Balet i Pin, a 40 tantos. Poc menys que de carrer s'emportaren el partit Cuchí i Camps, puix deixaren a sos contraris en el tanto 26.

Natació

El día de Corpus al matí es verificaren en la platja de Sant Sebastiá les proves per a establir les diverses categoríes en que la C. D. del C. de natació vol classificar els seus socis nadadors.

Heusaquí el resultat:

Primer. Rodríguez (E.)-Aysá, 5 minuts 56 segons.

Segon. Guin-Apolinari, 6 minuts i un segon.

Tercer. Mestres-Puig, 6 minuts 10 segons.

Quart. Quintana-Soler, 6 m. 16 s.

Polo

Demá tindrá lloc en el camp del R. P. J. C. l'anunciada festa sportiva de beneficencia que promet tenir gran èxit.

Els equips que jugarán un partit de polo están ja escollits, havent-se designat per a que formin el vermell als senyors Vallejo, Gallart, Tsenre i Ferrer Vidal i Güell, i el blanc, els senyors Paltberg, Bofill, marqués de Monsolís i Urruela.

Abans d'efectuar-se el partit de polo es celebrará un «match» de foot-ball entre dos equips, compostos l'un de socis del Reial Polo Jockei i l'altre del Casual.

Boxa

Avui vespre començaràn les eliminatories del Campionat d'Espanya amateurs organitzat pel Club Pugilista.

Primer match. — Pes ploma: límit 57 kilos 152 grams; 4 rounds de 2 minuts; J. Despujol C.P., 56kgs., contra J. Ubach C.P 57'150 kgs.

Segón match. — Pes mitjà: límit 72 kilos 574 grams; 4 rounds de 2 minuts; Francisco Borràs C.P., 72'250 kgs., contra Juanés, 68 kgs.

Tercer match. — Pes lleuger: límit 61 kilos 235 grams; 4 rounds de 2 minuts; R. Laruy C.P., 61'200 kgs., contra A. Armangué C. P., 61,230 kgs.

Quart match. — Pes mitjà-lleuger: límit 66 kilos 678 grams; 4 rounds de 2 minuts; A. Via C.P., 63'500 kgs., contra F. Martínez B.C., 64 kgs.

Quint match. — Pes ploma: 4 rounds de 2 minuts; Frederic Armangué C.P., 57 kgs., contra Carles Agell, 57 kgs., S. S. A. E.

Sisè match. — Pes mitjà lleuger: 4 rounds de 2 minuts; Joan Salart, 64'500 kgs., contra Solà, 64 kgs.

Setè match. — Pes mitjà: 4 rounds de dos minuts; A. Artero B.C., 71'500, contra J. Ramírez C. P., 68 kgs.

Per no reunir el nombre d'inscripcions indicades en el reglament d'aquest Campionat, se declaren desertes les següents categoríes: pes mosca, fins a 50 kilos 802 grams; pes gall, 53 kilos 524 grams; pes fort lleuger, 79 kilos 378 grams, i pes fort, de 79 kilos 378 grams en endavant.

El VINO KOLA MIDY es un tònic regulador del cor, està indicat contra la fadiga física i intel-lectual, diarrea crònica, anemia de paísos càlids, convalecencia lenta, extenuació, neurastenia, i els excesos de treball. 2 vasets per dia, un abans de cada menjada, pessetes 4'50 botella.

Del Govern civil

Els liberals de Barcelona

Ahir a la tarde, a les cinc, es reuniren en el Govern civil els senyors Bosch i Alsina, Roig i Bergadá, Collaso, comte de Lavern, i Sala, designats per en Romanones, per a integrar el directori del partit lliberal a Barcelona.

S'acordá enviar un telegrama d'adhesió al president del Consell en el qual s'hi consigna además el desig de que'l projecte de Mancomunitats s'aprovi en el Senat.

De vagues

El quefe de policía de Sabadell va comunicar al governador, que un obrer manobre que treballava als afores de la ciutat, al dirigir-se a esmorzar va esser agredit per un aplec de vaguistes, que li van disparar varis trets, causant-li ferides de gravetat.

La policía busca als autors del fet, que van lograr escapar-se.

—Segueix encara la lluita a Vilassar entre els obrers del camp que son associats i els que s'han negat a anotar-se en les llistes de la societat de resistencia.

Un aplec dels primers va agredir a tres obrers no associats que passejaven tranquilament pels afores de la població.

Un dels tres va resultar ferit de gravetat i els altres dos amb contusions de carácter reservat.

La guarda civil va detenir a dos dels agressors i es dedica a la busca i captura dels altres.

—Els manyans d'Igualada s'han declarat en vaga, fent causa comú amb els constructors de carros i demanant mitja hora menys de treball i un 10 per 100 d'augment sobre l'import del jornal que actualment cobren.

Lo dels cambrers

El senyor Sánchez Anido va rebre un telegrama del ministeri de la Governació comunicant-li que la Reial Ordre sobre'l descans dominical fou dictada previ informe de l'Institut de Reformes Socials, i que en vista de les protestes que ha produit s'obrirá una informació pública sobre'l particular.

De policia

Un senyor anomenat Josep Jover Soler ha denunciat a la policia la desaparició de casa seva d'alhajes valorades en 1.000 pessetes. Sospita que l'autora de la sustracció sigui una cuinera a la qual va despatxar fa alguns dies.

—Acusat d'expendre moneda falsa, ha sigut posat a disposició del jutjat un subjecte anomenat Joan Hernández.

—D. Josep Ollé Calvert ha denunciat un robo comés en el seu establiment de rellotgería situat a la Portaferrisa, 4, havent-se'n emportat els lladres tres rellotges de plata, un d'or amb diamants, un d'acer i un rellotge pulsera.

—Un agent de vigilancia trobá ahir tarde un moneder de plata, que está a disposició del seu amo a la quefatura de policía.

—El senyor Sanchez Anido ha imposat cinc dies de suspensió a l'inspector de policía senyor Carbonell per haver-se comés faltes contra la moral en un café-concert del districte que dit inspector té baix la seva vigilancia.

Notes varies

Ha sigut imposada una multa de 500 pessetes a l'empresa de «La Gran Peña» per atacs (!) a la moral.

—S'ha posat la nota de presentació als estatuts de les següents societats: «Federación regional del Arte Fabril» i «Federación de la Sociedad de Obreros Fideeros».

—Per sortir de casa abans d'hora han sigut detingudes 16 dónes de la mala vida.

—Anit celebraren reunió les societats «Centro industrial de San Gervasio», Cuiners de Barcelona, «La Alianza» montepius de cambrers, Manuel Pujol, Impressors tipógrafs de Barcelona, «La Uva», Báscules i Arques de Barcelona i «Mútua del ramo de Ebanistería».

—Han visitat al governador: don Eusebi Corominas, l'inspector d'Higiene pecuaria, els diputats senyors Vila, Josep Zulueta i Dasca, el resident de l'Ordre de la Santa Creu, don Vicens González, don Carles Muntadas, els senadors senyors Manuel Girona i Pons Enrich, els senyors Albareda, Mainer i Cornet i Mas, el rector de Jesús, de Gracia; i el cónsol general de la República Argentina a convidar-lo al banquet que's celebrará diumenge en el consolat.

—El governador digué anit que amb motiu dels actes que celebrarán diumenge a Sant Feliu de Llobregat, els jaumistes per una part i els lerrouxistes per l'altra, s'havíen pres les naturals precaucions.

Dr. Serrallach VIES URINARIES I ROÑÓ 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40. Consulta económica, de 7 a 9, Jovellanos, n. 9.

Teatres i Concerts

TIVOLI

Mlle. Stasia Napierkowska, per a correspondre als favors que del públic reb diariament, avui, en ocasió de celebrar la seva «soirée d'honneur» ballará la bacanal de la célebre ópera «Orfeu» del gran mestre Gluch. Aquest número será presentat amb tot luxe, decorat exprofés i gran «misse en scene».

En aquest ball la senyoreta Napierkowska hi ha aconseguit sorollosos èxits en el teatre de l'Opera de París.

PRINCIPAL

La célebre pel-lícola cinematográfica «Quo vadis?» que amb tant succés ve projectant-se en nostre Teatre Principal, obté també a Madrid un èxit superior, si cap, al que ha obtingut i obté a Barcelona.

Es tanta l'espectació que ha despertat a la capital de Espanya, que el rei ha demanat a l'Empresa que doni una projecció del «Quo vadis?» al Palau, la que tindrá lloc demá diumenge, per la tarde, en presencia dels reis i tota la cort de personatges palatins.

De l'Ajuntament

Aclaració

Escrivim aquestes ratlles per si hi ha — com algú ens ha dit — qui hagi près la «Crònica volant» publicada ahir per nostre estimat company de redacció en Jesús Auba, per una defensa indirecta del senyor Olivella.

No; en la crònica aquella no's diu rès més que lo que s'hi diu. No hi han en ella segones intencions, puix coneixem prou bé com escriu el nostre company. En aquest diari quan hem cregut que'l senyor Olivella ha mancat a sos devers de funcionari municipal, l'hem atacat. I si l'atac, ahir, anava dirigit contra el senyor Rosés, era perquè creu nostre company i creiem nosaltres que l'esmentat regidor procedí malament en el plantejament de l'assumpte.

Que hi han acusacions greus contra el senyor Olivella? Que's comprovin, i si de cas resulten certes, caigui sobre'l culpable el càstic que's mereixi. Que per a la millor comprovació dels fets se fa necessaria la sospensió d'empleu del susdit funcionari? Que se'l sospengui.

Però tot això que's faci serenament i pels camins legals.

No, no defensem al senyor Olivella. Ataquem, sí, al senyor Rosés per la forma irregular i abusiva com ha dut la qüestió. Rès més que això

No hem de portar ara la novitat de defensar a qui en altres ocasions hem combatut i a qui en diverses vegades s'ha senyalat com a dubtós.

Aixample

S'ha donat compte en aquesta comissió, d'un ofici del governador civil sancionant el pressupost extraordinari d'Aixample.

S'ha aprovat el projecte de modificació de rasants del carrer de Marina, des del carrer de Corts al d'Aragó, i que's cobreixin les cunetes que presteu servei de desaigüe de la carretera de Ribas, terraplenant-se les que no el presten des de Vilanova a Marina.

S'acceptà una moció del senyor Lladó per a que's construeixi un pas adoquinat en l'encreuament de la Diagonal amb el carrer de Nàpols.

Els matarifes

Avui a les nou del vespre, el cos d'escorxadors municipals, commemorará'l vigéssim aniverssari de sa fundació amb un sopar en el restaurant «El Rhin».

Han sigut convidats al mateix, l'arcalde, la Comissió d'Escorxadors i altres personalitats d'aquest ram.

L'afer Olivella

Hem rebut la següent convocatoria:

«La Cambra de Venedors dels mercats públics de Barcelona i sa provincia, l'Associació de venedors de fruita i verdura dels mercats i l'Associació de pagesos del Baix Llobregat, en nom dels venedors del mercat de Sant Josep, convoquen a tots els dels mercats d'aquesta ciutat al gran miting que's celebrará al gran teatre Espanyol, demá, dissabte, a les quatre de la tarde, per a protestar del nomenament de don Ramón Olivella com a director del mercat de Sant Josep, perque entenen que l'esmentat senyor significa un perill per a la tranquilitat dels venedors de l'esmentat centre d'abastaments.»

Subastes

El dia 2 de juny, a les onze del matí, tindrá efecte a la Direcció del mercat de Sant Andreu, la subasta dels llocs vacants anunciats, amb subjecció al plec de condicions que está de manifest a la Direcció del mateix.

—Al mercat de Santa Caterina hi haurá subasta de llocs vacants el dia 2 de juny.

Petició

Una comissió de mestres d'estudi ha demanat a l'arcalde que s'interessi en pró de la seva petició referent a l'efectivitat de les places que ocupen.

Proposta de cambi

La Junta de la Casa de Caritat ha proposat a l'Ajuntament canviar l'edifici del carrer de Valldonzella que serveix per a la Lactancia gratuita, amb un solar de 38,925 pams situat a la Granvía, prop de la plaça d'Espanya, i propietat de dita Junta.

En cas de que aixís se fés, l'edifici referit sería destinat a dipósit dels cotxes dels morts.

Próxima visita escola

El senyor Darder ha comunicat a l'arcalde que vindrán uns 200 excursionistes de Banyoles a visitar l'Exposició de Piscicultura.

Visita

Unes 200 alumnes de l'Institut de cultura i biblioteca popular de la dóna han visitat i recorregut l'edifici municipal.

INFORMACIO DE BARCELONA

Aquesta nit a les deu, en el Centre Excursionista de Catalunya, el senyor don Rosend Serra i Pagés, continuará la seva conferencia de Folk-lore, sobre «El valor dels aplecs enigmátics .— Elements genérics i específics».

Demá diumenge, 25 del corrent, a les deu del matí, el «Centre Mallorquí» plaça Santa Agna, 8, bis, primer, celebrará junta general per a la discussió i aprovació dels nous estatuts.

Desitjant la Directiva que'l reglament sigui representació fidel del sentir i pensar de la colonia, prega a tots els mallorquins veíns d'aquesta ciutat concorrin a la mateixa per a manifestar sa lleal i respectable opinió, qualsevulga que sigui el judici que li mereixi el Centre.

Demá, diumenge, els alumnes de l'Escola Catalana, dirigits pel seu director en Manuel Ribas, celebraràn en el teatre premianenc de Sant Pere de Premiá una extraordinaria funció artística infantil.

Se representará la comedia en un acte i en vers, original d'A. de Rius i Vidal, «Noblesa d'ánima»; el monóleg en un acte en vers, d'Enric Molina, «Un rei de pega» i la xistosa comedia en un acte i en prosa del malaurat mestre en Josep Alcoverro i Carós, «Quí no crida no és valent».

Acabará la funció amb unes quantes cançons amb gestes de l'E. Jaqués Dalcroze, traduides al catalá pel mestre en Joan Llongueras i acompanyades per la senyoreta Filomena Ribas.

—El millor «Café L'Estrella», Carme, 1.

El primer de juny vinent, començarán en l'Escola de Taquigrafía del Foment del Treball Nacional, quatre nous cursos de l'esmentada assignatura, sistema Garriga, dos de ells especials per a senyoretes a càrrec de la professora senyoreta María Farnés i Pagés.

Segueixen en la mateixa Escola, a les hores de costum, les classes práctiques de velocitat.

Per a noves inscripcions dirigir-se a la Biblioteca del Foment del Treball Nacional, plaça de Santa Agna, 4, primer.

Degut a les gestions de don Cebrià Montoliu amb motiu de les conferencies que la Societat Cívica «La Ciutat Jardí» acaba de donar a Madrid, la propia societat ha lograt el concurs de don Josep Maluquer i Salvador i don Pere Sangro i Ros d'Olano, per a completar el cicle que acaba de realitzar-se, els quals disertarán oportunament en la nostra ciutat sobre temes de reconeguda competencia, com son: «El segur, l'estalvi i el crédit en l'habitació popular, i l'aspecte jurídic de la mateixa qüestió».

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32 Especialitat en camises a mida.

A dos quarts de cinc d'aquesta tarde's reunirá en el Palau de Belles Arts, baix la presidencia de l'arcalde, la comissió liquidadora de la VI Exposició Internacional de Art. El senyor Collaso hi donará compte de les gestions practicades prop del ministre de Instrucció Pública i Belles Arts per a obtenir el pagament del reste de la subvenció concedida per l'Estat, en qual assumpte hi há interessat personalment als senadors i diputats a Corts residents a Barcelona. L'objecte principal de la reunió será adoptar els acords necessaris per al compliment de la proposta feta pels senyors Corominas i Mainar en la darrera sessió celebrada per la Comissió.

Després d'acabada aquesta sessió, la Junta de Museus, presidida pel senyor don Manuel Fuxá, es reunirá en sessió de segona convocatoria per a despatxar els assumptes pendents.

La secció d'Urbanitzacions de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana, va reunir el dimecres passat, a la tarde, a la majoría dels propietaris als quals els hi afecta el desviu de la Cequia Comtal, designant-se una comissió per a recaudar els donatius amb que han de contribuir a tant important millora projectada per l'Ajuntament segons les bases acordades, amb una representació d'aquella secció, acceptant els reunits amb gran entusiasme la proposta de dipositar ben aviat la suma amb que s'ha de contribuir a les obres de la beneficiosa reforma per a que en breu sigui una realitat.

—¿Tiene usted buena nariz
querido don Ermeguncio?
Pues lea usted el anuncio
«UNA FAMILIA FELIZ».

A partir del primer de juny vinent, funcionarán en la «Casa d'América» dugues classes gratuites de taquigrafía, per a les quals queda des d'avui oberta la matrícula.

L'entitat americanista ha pres baix la seva protecció aquests recursos, per a donar a conéixer el sistema de taquigrafía del senyor Aleix Olavarrieta, a cárrec del qual anirán les esmentades classes.

Aquest sistema representa una renovació total i absoluta de la ciencia estenográfica, per que queda enormement simplificada i permet el domini de tant útil assignatura en un sol curs de dos mesos i facilita una velocitat en l'escriptura superior a la de tots els antics sistemes.

Per aquestes consideracions la «Casa d'América» ha cregut un dever proporcionar al senyor Olavarrieta els medis de que sigui conegut el seu sistema, del que'n diuen els técnics que será una profitosa revolució en la taquigrafía, les lleis fonamentals de les quals queden substituides per altres de senzilles, científiques i d'una fácil comprensió.

Els cursos serán dos, un per a senyoretes, de 7 a 8 de la tarde els dimarts i divendres de cada setmana, i un altre per a cavallers de 9 a 10 del vespre en iguals dies. Per a l'inscripció dirigir-se a la «Casa d'América», (Passatge Méndez-Vigo, 10).

S'ha remés als senyors president del Consell de ministres i ministre d'Estat respectivament, el següent telegrama:

«Liga Defensa Industrial Comercial Barcelona, se permite llamar atención V. E. acerca propósitos que se atribuyen a los Estados alemanes de establecer impuestos de consumo y circulación sobre vinos extranjeros, con lo cual se gravarían éstos considerablemente, imposibilitando exportación nacional al referido mercado, el más constante con que hoy cuentan los vinicultores españoles, siendo más de lamentar teniendo en cuenta lo ventajosas que resultan para Alemania las actuales relaciones comerciales con nuestra nación. Suplicamos V. E. averigüe cuanto antes certeza indicados propósitos y de confirmarse procure evitar que prosperen a cuyo efecto anunciamos detalles correo.—Presidente, Luis Bosch Labrús.»

Ha mort en aquesta ciutat el distingit jove Félix Foguet i March, professor del Nou Col·legi Mont d'Or i del Centre Autonomista de Dependents, en quals institucions era molt estimat, tant pels seus rellevants mérits com per les seves excel·lents condicions de caràcter.

Al séu enterrament, que tingué lloc ahir a la tarde, hi assistí nombrosa concorrencia, en la qua sl'hi veien nombrosos deixebles i companys del finat. Portant la representació del C. A. de D., hi vegerem al senyor Noguera, un dels seus vice-presidents, al professor senyor Borell, al Director de les oficines, senyor Noguer i altres nombrosos socis del mateix Centre. La Junta del Patronat del Nou Col·legi Mont d'Or, estava representada per don Amadeu Hurtado i altres senyors.

El fèretre desaparexíxia sota'l gran nombre de corones que's dedicaren a la memoria del finat. Com que aquest estava complint en l'actualitat el servei militar, assistí també a l'enterrament un piquet del regiment d'infantería ont servía i alguns superiors jeràrquics del senyor Foguet.

Rebi la família i els companys del malaguanyat jove, nostre pèsam sincer.

Aquesta nit, com havíem anunciat, en la Joventut Valencianista (Mercaders, 26) es celebrarà la Festa de la Poesía Valenciana, llegint poesíes inèdites en Miquel Duràn i Tortajada i efectuant-se un homenatge al gran poeta valencià Teodor Llorente.

Demà, a dos quarts de dotze del matí, es reunirà en el local abans dit el Consell Directiu de dita entitat i els socis de la mateixa per a portar en manifestació una corona al peu del bust que den Llorente hi ha al Parc.

A tots aquests actes queden invitats tots els catalans i valencians amants d'aquesta regió, puix aquests actes seràn públics.

Un d'aquests dies hem tingut el gust d'assistir a l'inauguració del Consultori Mèdic-Quirúrgic que'l doctor C. Masachs Roura ha establert en la Rambla de les Flors, número 13.

El doctor Masachs ha reunit en la seva nova clínica, segons tinguèrem ocasió de comprovar, tots els avenços que aconsella la ciencia mèdica moderna per al tractament d'algunes malalties a la curació de les quals ve dedicant-se amb notables resultats.

A més d'un curiosíssim Gabinet elèctric-terapèutic, quals principals accessoris feu funcionar a nostra vista, — vegèrem allí tant en instrumental com en aparells, lo més nou entre els darrers avenços de la ciencia curativa.

Rebi el doctor Masachs Roura la nostra més entusiasta felicitació.

El dijous prop-passat es va celebrar en el local de la «Cepillería Americana» el repartiment de premis del segón Concurs infantil organitzat per la revista.

El senyor Soldevila, director de la Revista, llegí unes quartilles d'agraiment i estímul als concursants, procedint-se immediatament al repartiment, resultant merèixer el primer premi la nena Agna María Pallejà; segón premi, el nen Norbert Estades; tercer premi, Guillem García, i accèssits, Carles Farrés Finet, Pepeta Mañez Jordana i Josep Solà Serrano.

Acabà l'acte amb sentides frases de donya Irma Dalgà d'Albi, que foren molt aplaudides per la nombrosa concorrencia que assist fa l'acte.

Successos

FOCS

A les 3'45 de la matinada d'ahir, un violent incendi destruí totes les existencies d'una botiga de queviures del carrer del Rosselló, 242.

Els vigilants s'adonaren del foc i telefonaren als bombers, els quals tingueren d'esbotzar la porta perque a la botiga no hi havía ningú.

Els bombers localitzaren el foc en mitja hora.

—S'ha declarat foc a una licorería del carrer de Sant Pau, 62, i afortunadament pogué ésser dominat aviat, perque amb els líquids inflamables que allí hi ha podía també haver sigut d'importancia.

Se cremaren uns papers i una garrafa d'alcohol, i sigué degut a haver-se encés un tubu de goma d'un fogò de gas.

PEDESTRISME

Un subjecte que's diu Pedra, engegá ahir un cop de idem a la seva muller deixant-la sense sentits.

Tingué d'ésser aussiliada en el dispensari.

ROBAMENT

Uns lladres entraren a un safreig del carrer den Torrijos, en ausencia dels amos, i previa fractura d'una porta del celobert, però unes veines ho vegeren i donaren la veu d'alarma, per lo qual els malfactors no tingueren altre remei que fugir lo més depressa que pogueren.

Informació telegràfica

PER TELEFON I TELEGRAF

Madrid 23, de 12 matí a 9 nit

Ampliació

L'ex-ministre de Marina, senyor Ferrándiz, parlant amb un periodista, ha dit que en la situació política l'aspecte de major gravetat és l'económic.

El suparábit de que's parla és una ficció.

França té una riquesa que duplica la nostra.

Nostre pressupost ja arriba a la tercera part d'aquell.

Milions i milions i la vida se fa difícil i la producció minva i el desenrotllo de la nació s'estanca.

Després la sangría africana que s'obre.

Quines compensacions tenim?

La del decor? ja'ns ho dirán.

Llegües i llegües de terra infeconda, gastos tremendos.

Abans ens treia la són el tenir a França pel Nord; ara la tenim pel Nord i pel Sur, i ens va a succeir lo que'ns passava a Cuba amb els Estats Units.

El dia que'ls trets dels rifenys sovintegin, que sovintejarán, i avui matín un soldat de la veina República i demá de França, a pretetx de la pacificació de la part que no pacifiquem, s'en riurá dels tractats i ens manará arranconar-nos a la banda d'aquí de l'Estret.

Peró, en fí, Espanya a pesar dels revessos ha tingut corda per anar tirant; també tirará d'aquí endavant.

La xifra del pressupost de gastos fluctúa entre 1,160 i 1,170, i els ingressos entre 1,200 i 1,210 milions.

Realitzada aquesta primera etapa en lo que a Hisenda se refereix del Govern, en que's dicutirán els projectes del senyor Navarro Reverter, en la propera, o sia la que comença en octubre, presentará el senyor Suárez Inclán projectes seus sobre la reforma dels impostos.

En els círcols financiers se parla amb insitencia, i algún diari aculI el rumor, de que ademés del projecte de pressupost ordinari per a 1914 amb augment de gastos i un imaginari superábit, se presentará un altre pressupost de reconstitució, peró no se sab per quina quantitat.

Per en Lluis Morote

En el Círcol Republicá Federal del carrer del Horno de la Mata s'ha celebrat la vetllada a la memoria den Lluis Morote.

Per malaltía han excusat la seva assistencia els senyors Galdós i Barriovero.

Ha presidit don Miquel Morayta. El local estava ple de públic, entre'l que hi figuraven moltes senyores.

El senyor Varela ha dedicat un sentit record an en Morote. Ha examinat la tasca del periodista, dient que és el patrimoni que ha legat als qui el tractaren en vida.

El senyor Alas, fill den «Clarín», ha dedicat, aixís mateix, un record an en Morote.

El senyor Escola ha dit que en Morote era enemic de componendes i sempre tenía un cor obert a totes les causes de la justicia i del bé, sent paladí en el llibre, en el periódic i en el parlament, de les seves idees.

El doctor Simarro ha dit que en Morote fou honrat, a pesar de que sempre va viure en la política. En ell no tenía entrada la picardía propia dels polítics, i aixís ho demostrá en repetides ocasions.

Ha recordat que en Cánovas, quan l'invitaren a escriure les seves memories, va contestar: — Bé; les faré, peró tindré que titular-les: «Entre qué gentes he vivido».

Aquest és el mérit den Morote: ser honrat i ser polític.

Don Miquel Morayta proposa dirigir una instancia al bisbe de Madrid, en que la Lliga Anticlerical faci constar que des de algún temps l'autoritat eclesiástica se negava a admetre en el seu cementiri als que morien sense rebre els auxilis espirituals o en duel i sense abraçar la religió. En Morote ha mort sent vice-president de la Lliga Anticlerical, va escriure articles impíus, era amparador de les escoles laiques i no va rebre l'Extremunció, i demanar, en consegüencia, que's torni el cadavre den Lluis Morote als anticlericals per a que l'enterrin en el cementiri civil.

La Gaceta»

Publica:

Decret disposant s'ajusti a les regles que es publiquen l'incoació, tramitació i resolució d'expedients que tinguin per objecte justificar serveis extraordinaris, mérits prestats o contrets pels eclesiástics, a l'ampar de l'article 22 del reial decret concordat de 20 d'abril de 1903.

Anunciant al torn de traslació entre catedrátics la provisió de la cátedra de Fisiología vacant a l'Universitat de Saragoça.

El jaio.-Que dimiteixi!!!

En la conferencia que ahir va tenir el jaio Montero Ríos amb el president del Consell es va tractar quasi exclusivament del projecte de Mancomunitats.

Diu que si sols es tractés d'una Mancomunitat administrativa hi cabría en certa manera una fórmula de transacció; peró com que'l projecte planteja un fondo problema polític de gran trascendencia i constitueix un atentat a l'unitat i integritat de la patria, que per virtut de tals Mancomunitats es transformaría en una serie de minúsculs Estats que pertorbaríen la vida entera del país i minaríen els fonaments de nostres institucions, no transigeix ni transigirá.

—Si el Govern — va afegir — vol abordar la discusió d'aquest projecte, té dos camins: que vosté, com quefe del Gabinet, declari des del banc-blau, al ser posat a debat l'assumpte, que respecte d'ell poden tots els senadors de la majoría conduir-se libérrimament, votant cada qual lo que li sembli, o, cas de no estar disposat a fer aquesta declaració, buscar «ipso facto» successor per a mí, per a lo qual jo desseguida li aplanaré el camí redactant i enviant aquesta mateixa tarde o demá la dimissió de president.

Unicament estic disposat a continuar en aquest lloc si des del banc blau es declara lliure la discusió i votació de les Mancomunitats, de manera que dels escons de la majoría's puguin presentar i defensar esmenes sense topar amb imposicions ni enuig del Govern.

Aixís les coses, ni jo influiré en tal o qual sentit durant el debat de l'esmentat dictamen i no estaré un segón en la presidencia després de votar-se si la Cambra's pronuncía per l'aprovació d'aquesta llei.

Faría allavors honor a les meves conviccions, a la meva llealtat i al meu patriotisme, votant en contra i retirant-me d'aquest lloc.

El quefe del Govern es va manifestar conforme amb la meva apreciació i conforme al meu criteri personal va dir que des de la capsalera del banc blau faría la declaració previa que d'ell havía requerit i va afegir que al cumplir l'encárrec ho havía de fer en forma que'm satisfés per complet.

Atenent an aquestes franques paraules a les que va correspondre la claretat de les meves manifestacions, no tenía per qué insistir i varem parlar d'altres coses.

Diu el jaio Montero Ríos que no va tractar amb el president del Consell de la provisió de les vagants de la Mesa.

Sembla que'l comte de Romanones vol fer abans alguna consulta, entre elles, si és precís i tradicional respectar que en la Mesa de l'Alta Cambra tingui representació l'element militar.

Dels datos consultats, aquella circumstancia no ha concorregut en la designació de la Mesa del Senat més que tres vegades.

Del crim rocambolesc

Descobriment del cadavre del senyor Jalon

Indagacions i detalls

Se conta que'l capità Sánchez acostumava a jugar en el Casino Militar, fent apostes petites perque se sabía que no era la seva situació molt falaguera i tenía nombrosa família i com a únic ingrès el seu sou de capità.

Des de fa 15 o 20 díes jugava més fort, posant en perill quantitats d'alguna importancia, lo que va extranyar als que'l coneixíen i estaven enterats de la seva situació. En aquests díes feia jugades de 40 i 50 pessetes, sumes exorbitants si's té en compte que abans no passaven les postures d'un duro.

Anit, abans de retirar-se'l jutjat de la Casa de los Canónigos, va rebre dugues importants declaracions.

Compareguéren davant del jutge el cotxer núm. 95 i l'intèrprete d'un Hotel. Ambdós se ratificaren en tots els extrems que alcança sa primera declaració, i afegiren detalls interessantíssims.

Segons varen dir, als pocs díes de publicat en els periòdics aquest dato relacionant-lo amb el succés de la desaparició del senyor Jalón, foren visitats ambdós pel capità Sánchez, el qual, després de grans rodeigs, els va pregar que amb tota reserva guardessin el secret de l'aventura.

Ells li preguntaren: — Qui ho va a preguntar? — El jutge, per exemple—contestà. — I, còm va a saber-ho? — 'Qui sab! digué el capità.

Després d'incessants indagacions ha pogut averiguar la policía que'l capità Sánchez va inscriure com a filla llegítima seva i de la seva esposa a una noia en el Registre Civil del jutjat, en l'any 1912, corresponent a l'Escola Superior de Guerra. La seva esposa llegítima se trobava ausent d'Espanya aleshores. La nota de l'inscripció està escrita de puny i lletra del capità Sánchez i ha sigut entregada al jutge.

La nena inscrita va morir en el passat mes de gener, i a sa mare, que sembla ésser María Lluisa Sánchez, l'assistí una llevadora que la policía té detinguda.

El capità Sánchez tenía sis cabres que les hi guardaven en una casa dels afores de Tetuán de les Victories.

La nit del día en que l'agent Bordás i l'inspector Griman descobriren restes humans a la claveguera de sota de les habitacions del capità, se practicà un registre a Tetuán, car se sabía que'l diumenge següent al que degué ocòrrer el succés la familia den Sánchez, acompanyada de la xicota del capità, anaren allí a berenar portant dugues cistelles grans. El registre fou infructuós.

«La Tribuna» diu que si la policía se vol enterar ont se vegeren María Lluisa i Jalón, pot donar-se una volta per cert carrer el nom del qual acaba en punta i està prop d'una plaça en la que progressen tots els que hi viuen (el carrer de la Espada).

Se conta que en Manuel Sánchez, essent cabo a Cuba, forçà una bretxa en la que apuntaven centenars de fusells insurrectes llançant-se darrera un soldat acribillat a trets. Fou felicitat pel seu valor, i des de allavors la fortuna li somrigué passant d'ascens en ascens fins a oficial.

Com detall del seu instint criminal se diu que sempre que matà a un enemic no deixà de portar a sos quefes un membre, mà o peu, i que quan fou oficial exigía dels seus soldats que fessin lo mateix.

Els inspectors Maqueda i Escudero han practicat un registre en una casa del carrer d'Atocha.

S'assegura que'l groom del Círcol de Belles Arts, ha regonegut en una pila de robes diverses les que creia portava la jove que anà a canviar la fitxa, i que aquestes robes pertanyen a María Lluisa.

El senyor Méndez Alanis ha manifestat que no és cert lo que publiquen alguns periòdics respecte a declaracions seves sobre l'assumpte Jalón.

No he afirmat ni puc afirmar — ha dit —d'una manera categòrica que'l capità Sánchez sigui l'autor del crim. Unicament he exposat el meu criteri de que les persones del capità Sánchez i la seva filla pels antecedents i datos suministrats, estàn relacionats amb la desaparició del senyor Jalón, però això no és més que opinió meva que he exposat a l'autoritat judicial que entén en l'assumpte.

Don Maurici Navalón, propietari de la casa de Tetuán ont se practicà un registre, ha dit que no coneixía al senyor Jalón i que amb el capità Sánchez sols existíen les relacions propies entre un quefe i un subordinat.

Ha afegit que'l capità, la darrera vegada que estigué a Tetuán, fou en juny de 1912, amb motiu d'un àpat que donà en el restaurant del poble per a celebrar l'ascens.

Es trobat el cadavre

Conversant el president del Consell amb els periodistes, els ha dit que quan se trobava a Palau per a celebrar el Consell que'l rei havía de presidir, l'han avisat telefònicament del descobriment del cadavre del senyor García Jalón.

Amb aquest motiu s'han comentat les incidencies que fins ara's coneixen, i el comte de Romanones, després de pendre informes que'ls periodistes li han donat i de comparar aquest crim amb altres parescuts de l'estranger, s'ha expressat en termes que envolten una censura al parlar-se del jutge instructor del sumari.

El president del Consell creu que'l jutge ha estat negligent des del primer moment de les actuacions, car ha incorregut no sols en torpeses de procediment sinó en omissió de diligencies.

El senyor Méndez Alanis estigué aquest matí a Governació, conferenciant amb el senyor Alba, al qual ha donat compte detallat de la troballa macabra dels restes del senyor Jalón.

El ministre ha fet un calurós elogi del senyor Méndez Alanis, qui amb els seus treballs ha obtingut un triomf excepcional.

Tant mateix actuarà en el crim la jurisdicció militar, i a l'efecte, s'ha nomenat jutge especial per haver-se comès el crim per un militar i en un edifici de jurisdicció.

La noticia de la troballa dels restes den Jalón ha produit enorme impressió a Madrid.

Se tracta d'un crim tant ferotge i tant repugnant i són tals els antecedents dels protagonistes, lo mateix de la víctima que dels seus matadors, que no sembla sinó l'obra del més desenfrenat folletó.

Amb tot i lo interessant de l'actual moment polític, no's parla d'altra cosa que del descobriment dels restes den Jalón.

De matinada el senyor Méndez Alanis en persona, amb els inspectors Maqueda i Escudero, s'ha presentat en l'Escola Superior de Guerra.

Ha trucat a la porta del domicili del capità Sánchez i s'han presentat la filla d'aquest Manolita, el vell parent de la dòna, conegut per Lluis, i la filla petita del capità.

Tots callaven a les preguntes terminants que'ls dirigía, peròl senyor Méndez Alanis amb gran entusiasme, ha ordenat que començés el registre.

Els inspectors i agents han començat a mirar-ho tot, a escudrinyar-ho tot, però sense trobar rastre del delicte.

Passaven les hores, seguía'l registre i continuaven les preguntes cada vegada més insistents del director de Seguretat; però el vell i les noies seguíen obstinades en el desesperat silenci.

Uns paletes presentats al director de Seguretat no han pogut resistir les preguntes que se'ls feien i ho han revelat tot.

—Fa díes realitzárem unes obres en una golfa.

—Quines obres son aquestes?

—Tapar un forat en una paret que se havía fet malbé.

—Qué vegeren vostés?

—Rés de particular.

—Feren les obres?

—Sí, sí: várem tapar un forat.

En son ofici al Jutjat el quefe superior de policía deia lo següent: «Potser el capitá hagi pogut esser auxiliat voluntaría o involuntariament per soldats de l'Escola de Guerra.»

En efecte; els soldats auxiliaren, segurament sense sospitar-ho, els macabres projectes del capitá Sánchez.

S'han dirigit el senyor Méndez Alanis i els seus ajudants a una golfa senyalada pels paletes. En una de les habitacions del capitá hi ha una porta. Darrera d'aquesta porta hi ha una escaleta fosca que acaba en altra més estreta. Per aquesta escala es va a la golfa.

Aquesta és una peça amb claravoia.

—Ont es feren les obres?

—Aquí senyor director, — han dit els paletes.

—A picar la paret.

I en el silenci de la nit es sentiren els cops fúnebres.

Cedí la paret. Tots callaren.

El senyor Mendez Alanis mira pel forat i exclama amb energía. — Hem donat amb el cadavre den Jalon.

En el domicili del capitá s'han sentit crits desesperats. Compareixen els policíes i recullen a Manolita, la filla del capitá, qui al sentir els cops donats a la paret, havía comprés que s'havía descobert el crim i s'havía desmaiat. Tots, al veure l'impressió soferta per la noia, han comprés que la familia del capitá estava enterada del crim comés a casa seva, a pesar de lo qual tots van callar.

La paret de les golfes s'aixeca paral·lelament a una altra paret que és la del picader de l'Escola de Guerra. Entre una i altra paret s'obrí un forat que'l capitá aprofitá per a ficar-hi l'esquelet de l'infortunat Jalon.

Els paletes han obert un forat pel costat del picader.

De sobte aparesqué al descobert una devantera d'ermilla i una americana de senyor bruta de sang.

L'inspector Maqueda ha dit amb vehemencia:—Aquesta és la roba den Jalón.

S'ha seguit treballant i aviat s'ha escampat per l'habitació una forta peste de carn putrefacta.

Caigué a terra un objecte. Era un ós humá, atacat pels cucs i separat per complet de la carn.

Desseguida s'ha trobat un troç d'espina dorsal i un peu en esquelet. S'havía tret la carn abans d'enterrar-lo.

Els paletes digueren rotundament que'ls havía sigut entregat un cabaç de carn, peró que no sabíen d'ont procedía i que ells creien que eren sobres de ranxo. Tiraren la carn a un pou que han indicat.

S'ha procedit a registrar el pou i allí estava la carn, que'ls agents han extret i presentat al senyor Mendez Alanis.

En el forat d'entre les dugues parets se ha trobat també un berret flexible pertanyent, sens dubte, al senyor Jalón.

Dintre del berret hi havía un parell de mitjons tacats de sang.

També s'ha trobat un porta-claus.

Interrogat el vell que residía a casa del capitá ha dit que no s'explicava l'existencia d'aquells restes.

Registrat, se li han trobat uns botons de puny que's creuen que son den Jalón i 300 pessetes i un portamonedes que's suposa que pertanyíen també an en Jalón.

El senyor Mendez Alanis s'ha retirat de día, quan el jutjat militar s'havía presentat ja a l'Escola de Guerra.

Han quedat detinguts el vell i la familia del capitá Sánchez i tots els militars que els ajudaren a amagar l'espantós crim.

Fa temps es feren obres en el picader de l'Escola de Guerra i es posá al descobert l'existencia del forat entre les dugues parets, que aprofitá'l capitá per a amagar els restes de la seva víctima, ordenant després les obres per a tapar el forat.

El buit entre les dugues parets, la de l'Escola i la del Picader, va de dalt a baix, de manera que alguns dels objectes trobats hi varen ser tirats desde dalt, obrint un forat a la paret en una de les habitacions del capitá, i han sigut trets pel forat obert abaix, per la banda del Picader. Algunes peces de roba no havíen baixat i han sigut estirades des d'abaix per medi de ganxos.

Els objectes trobats son els següents:

Un troç d'espina dorsal.

Uns ossos llargs.

Un troç de peu descarnat.

Un troç de crani.

Varies peces de roba blanca, un davanter d'hermilla i part d'una americana, un mocador de dona marcat amb el nom de Carme (una de les amigues den Jalon).

Dugues fotografíes: una de dona i l'altra un grupu, que's suposa portava en Jalon a la cartera.

Un martell.

Un matxet, etc.

Els metges, a primera vista, han regonegut que'ls ossos trobats eren humans.

Tots els objectes han quedat a disposició del jutge especial.

La cartera de Gracia i Justicia

Com sigui que ja és un fet la dimissió del senyor Barroso, perque anit, a les vuit, va enviar una carta en tal sentit al quefe del Govern, es parlava de quí sería'l seu substitut.

Oficiosament un periódic diu que aquesta solució consistirá en continuar amb la cartera aquesta'l president del Consell. Entre altres raons, es dona la de que estant próxima a veure's la causa de Sancho Alegre, la responsabilitat de lo que en aquest assumpte ocorri no deu esser compartida per ningú més que per les persones que formaven el govern al cometre's l'atentat contra'l rei, perque'l cas del senyor Villanueva, a qui substitueix el senyor Gasset, és de força major per la necessitat d'elegir president del Congrés.

En l'assumpte den Sancho Alegre hi juga un paper importantíssim el ministre de Gracia i Justicia; rés té d'estrany que'l comte de Romanones vulgui, per a quan el cás es presenti, tirar sobre seu la doble responsabilitat de quefe de Govern i de ministre de Gracia i Justicia.

Consell al Palau. - En Romanones declara lliure la discusió de les Mancomunitats en el Senat

Aquest matí s'ha celebrat al Palau l'anunciat Consell presidit pel rei.

An aquest Consell hi ha concorregut el senyor Barroso, a pesar de considerar-se ministre dimissionari.

El comte de Romanones ha donat del Consell la següent referencia oficiosa:

He pronunciat el discurs de costum relatiu a política exterior i interior.

Al tractar d'aquesta m'he referit a la reobertura del Parlament, als debats que en ell s'aveinen i a la situació en que's troben els partits polítics.

Aquesta reobertura de Corts constitueix la quarta etapa de les que'l Govern va recorrent des de que ocupa'l poder.

Aspirem a permanéixer en les Corts el major temps possible i no cessarán les tasques parlamentaries fins ben entrat el mes de juliol.

Després de la conferencia que ahir vaig celebrar amb el senyor Montero Ríos me he cregut en el cas d'al·ludir al debat sobre'l projecte de llei de Mancomunitats i he indicat al rei la forma en que espero es desenrotlli la discusió.

Després del Consell el rei ha firmat varis decrets.

El quefe del Govern ha confirmat que és cert lo que's diu d'haver ofert al senyor Montero Ríos de declarar lliure la qüestió relativa a les Mancomunitats en el Senat, a fí de que'ls senadors de la majoría procedeixin amb arreglo al seu criteri personal.

—Ja ho vaig dir — ha afegit — en el discurs del Palais Hotel als diputats provincials: el projecte de llei de Mancomunitats és un compromís de Govern peró no de partit.

Aquesta mateixa declaració repetiré el primer día que's discuteixi el projecte en la Alta Cambra.

El debat polític s'iniciará'l dilluns en el Senat, amb l'interpel·lació del senyor Polo i Peyrolon, a qual efecte el quefe del Govern li ha telegrafiat per a que aquest día's trobi a Madrid.

Com el dilluns no celebrará sessió el Congrés, podrá'l comte de Romanones dedicar tota la tarde a l'Alta Cambra; i lo mateix succeirá'l dimars, ja que la Cambra popular invertirá la major part de la tarde en elegir president i vice-president, i el dimecres ja començará'l Congrés a normalitzar la seva tasca.

El president del Consell ha confirmat la dimissió del ministre de Gracia i Justicia i ha dit que tenía una ténue esperança de que retiri la dimissió; peró deu esser tan ténue aquesta esperança, que ha manifestat acte seguit que si el senyor Barroso insistía en sa dimissió s'encarregará ell de la cartera de Gracia i Justicia, evitant aixís l'entrada de nous ministres en el Govern.

Les mercès

Avui ha firmat el rei un Decret concedint la grandesa al marqués d'Alhucemas.

El repartiment de Toisons d'Or encara no s'ha ultimat.

Potser s'ultimi demá.

Tampoc está ultimada la provisió de la vagant de la mesa del Senat.

En Burell ministre

Anit, al tornar del camp el comte de Romanones, va parlar amb algunes persones i va dir que, sigui o no sigui ministre'l senyor Gasset, també ho será'l senyor Burell.

Els que varen sentir tal afirmació es preguntaven a quina cartera's refería'l president del Consell, i algú va citar la futura del Treball.

Espectació política

Els periodistes es troben en la Presidencia, aguardant l'arribada del comte de Romanones.

S'assegura que aquesta tarde ha celebrat el quefe del Govern una llarga conferencia amb el senyor Azcárate, a la que's concedeix gran importancia.

Hi ha gran espectació per conéixer com es resol en definitiva la qüestió política.

A darrera hora circulen versions inversemblants i es fantasieja molt.

Miting

Aquesta nit surten cap a Velez-Málaga, per a pendre part en un míting lliberal que es celebrará en dita població, els diputats senyors Ruiz de Grijalba i Alons Bayón, el senador senyor Rengijo i el catedrátic don Vicens Gay.

De Valencia

Es troba an aquesta capital el senyor Bergamín. Aquest matí va visitar l'edifici de l'Audiencia i els llocs notables de la ciutat.

—Lo recaudat en la festa del clavell per a l'Associació Valenciana de la Caritat, ascendeix a unes 20.000 pessetes.

De Catalunya

Vilafranca

A causa del divorci recent entre els regidors de l'Ajuntament, per motiu del ja famós plet de les cases de «Cal Vamus», s'han vist desateses per part del cabildo municipal, les funcions religioses de la festivitat del Corpus, succés no vist des de temps immemorable.

—En la pedrera de «Sant Jordi», propietat de don J. Ferrer, ha ocorregut una sensible desgracia. Creient un dels obrers, apagada la barrinada, al proposar-se descarregar-la ha fet explosió, produint-li extenses cremades en la cara i mans, rebent ferides de gravetat en la vista. Curat de primera intenció en la mateixa pedrera, ha sigut traslladat a l'Hospital pels camillers de la Creu Roja.

Torredembarra

—Fa dos díes ocorregué una desgracia a Torredembarra, per haver-se empenyat un individu en voler pujar a lo alt d'un pal de l'electricitat. Com no podía deixar de ocórrer, l'incauto curiós va rebre una corrent eléctrica, trobant-se en molt mal estat.

Girona

Es troba a aquesta un representant de la casa Krupp, d'Alemanya, amb objecte de recollir el cadávre del súbdit d'aquella nació, que va morir ofegat en el riu Muga.

—Ha aparegut una infinitat de porcs singlars en les immediacions de Santigosa. El dimarts, prop de l'hostat de la Cantina, un extraviat atacá a un picapedrer, destroçant-li els vestits. Sortosament no li causá dany personal.

—A La Junquera ha sigut robat el domicili de don Joan Caminal. Els lladres no han sigut haguts.

Manresa

La comissió de la vaga de metal·lúrgics ha repartit als vaguistes per concepte de dividendo de l'anterior setmana, la suma de 698'95 pessetes, corresponent per consegüent 15 pessetes a cada oficial i sis a cada aprenent.

Als ocupats en la brigada eventual de l'Ajuntament se'ls ha augmentat el salari fins les 15 pessetes.

Tarragona

Els comptadors municipals d'aquesta regió han enviat llur adhesió a l'assamblea de llur classe que tindrà efecte a Madrid els dies 26 al 29 del corrent mes.

—Se tracta de construir un edifici per a l'Orfeó Tarragoní, essent molt optimistes les impressions que's tenen per a la realització de tant magna obra.

Informació de l'estranger

Les revoltes militars

París. — Telegrames particulars rebuts per «L'Echo de París» i «Le Matin» diuen que'ls incidents militars de Rodez han revestit caràcter d'extraordinaria gravetat.

El coronel va arrebassar el clarí al músic que'l tocava, cridant als soldats per a iniciar la manifestació projectada.

Al mateix temps alguns soldats es varen abraonar amb el coronel per a defensar al corneta.

Hi acudiren varis oficials, trabant-se una batussa que va durar 45 minuts.

Un oficial va fer caure sense sentits a un soldat d'un cop de culata de fusell.

Es varen practicar varies detencions.

«Le Matin» diu que en altes esferes es creu que'ls actes d'indisciplina registrats en varies guarnicions son el resultat d'un moviment polític preparat des de fa temps. L'ordre de permanencia en files dels soldats que devíen ser llicenciats no ha sigut la causa sinó l'ocasió de que'l moviment esclatés.

Mort de l'emperador?

París. — Un despatx de Tokío diu que ha mort el Mikado.

Aquesta noticia, que hem rebut per la vía americana, no ha tingut per ara confirmació directa.

Un despatx de Sant Francisco diu que anit un diari japonés que allí es publica va rebre un telegrama de Tokío participant la mort del Mikado i que la consternació en la població japonesa és immensa.

Al mateix temps es rebía un altre despatx dient que'l darrer butlletí facultatiu assegurava que'l Mikado estava descansant tranquilament.

No es cert

París. — Nova York. — El rumor de la mort de l'emperador del Japó és completament inexacte.

Banquet

París. — Berlín. — Al Palau imperial se ha celebrat un banquet de gala, al que han assistit el cos diplomátic, el canciller, els membres de l'alta noblesa, generals, almiralls, ministres, presidents de les Cambres i els sobirans anglesos i russos, i els nuvis.

Aquests ocupaven el lloc d'honor davant del dosser del trono.

Naufragi

París. — Ha sigut confirmada la noticia del naufragi del paquebot «Sénegal», en aigües de Smirna.

El navili francés topá contra un torpiller a 150 metres del banc Sandjak.

Es va obrir en la proa una extensa vía d'aigua que'l va fer naufragar en breu moments.

Varen morir cinc tripulants i resultaren ferits sis.

Dels Balkans

Entre germans

París. — S'han reproduit les topades entre grecs i búlgars.

Entre Voultsiachta i Kotsaki s'ha lliurat un important combat.

Pobres turcs

París. — El Govern rús ha participat a algunes cancilleríes que diverses qüestions relatives a la Turquía Asiática, deuen ser sotmeses a un reglament general confeccionat per totes les potencies.

DARRERA HORA

Madrid 24, de 1 a 3 matinada

De política

En Romanones ha permanescut tota la tarde en son domicili, havent-lo visitat en Montero Ríos, el general Luque i en Navarro Reverter, aquests dos darrers per qüestions del Marroc.

En Montero i en Romanones, acordaren que les vice-presidencies del Senat les ocupin els senyors Amós Salvador i Rodés.

En Gasset també visitá al president. Jurará demá.

S'insisteix en que a l'acabar-se'l procés den Sancho Alegre, s'encarregará en López Muñoz de la cartera de Gracia i Justicia i en Burell de la d'Instrucció Pública.

Mès del crim rocambolesc

El jutge especial militar entendrá en l'assumpte fins que's degradi al capitá Sánchez. Aleshores el jutge civil se fará càrrec novament de les diligencies fins a acabar el sumari.

Aquesta tarde la policía ha practicat excavacions en la Pradera de Sant Isidro, lloc ont estigueren berenant el capitá i sa filla María Lluisa.

S'han trobat diverses tires del panyo de l'uniforme que usen els soldats de l'Escola de guerra.

S'assegura que a casa del capitá están pintades rescentment algunes parets.

Méndez Alanis, ha dit que sospita que pels mateixos procediments fossin assassinats l'esposa i el pagés de Miño que fa alguns anys desaparegueren a la Coruña.

Els soldats que estàn presos han declarat que'l día 2, els va entregar el capità un tros de carn, dient-los'hi que la llancessin. Algú sospita de que'ls soldats veient-la en bon estat l'aprofitessin.

El laboratori municipal ha dictaminat que'ls primers restes trobats són humans.

S'afirma que la primera confidencia que tingué en Méndez Alanis, li donà un trinxeraire dient-li que un cavaller que semblava un capità li havía proposat que atraqués a un individu que totes les nits passava pel Jardí Botànic.

A mitja tarde'l jutjat s'ha personat a la presó de dònes, prenent declaració a María Lluisa, la qual nega terminantment els fets.

Després ha declarat el vell Lluis Puix, que vivía en companyía den Sanchez.

Nega el tenir participació en el crim afegint que no va veure rès.

Ha incorregut en contradiccions donant a entendre que's va cloroformitzar an en Jalón per a matar-lo.

Se diu que aquest matí seràn duts a l'Escola de Guerra, el capità, la seva filla i demés detinguts, per a fer-los preguntes davant del lloc ont s'han trobat els restes.

Els soldats ingressats a les presons són un cabo i cinc soldats, advertint-se en ses declaracions dubtes sospitosos.

ESPECTACLES

Teatre Tívoli Gran companyía de sarçuela i opereta Emíli Duval i Juliá Vivas. Avui dissabte. Nit a un quart de deu.

SOIRÉE D'HONNEUR
dedicada a l'eminent artista

Mlle. Napierkowska

Primer «La última muñeca». Segón Estrena de la jogina cómica en tres actes

La presidenta

estrenada amb gran éxit en el teatre Eslava de Madrid. Tercer

Mlle. Napierkowska

el célebre «Pas di L'ours». Quart «Las mocitas del barrio». Quint «Mlle. Napierkowska». Per primera i darrera vegada «La Bacanal», de la ópera «Orfeo», del gran mestre Gluch. Diumenge tarde i nit comiat de l'eminent artista «Mlle. Napierkowska». Programa: «Las mocitas del barrio», «La presidenta», «Mlle. Napierkowska» «Los cadetes de la reina» i «Mlle. Napierkowska», amb originals dances. Dilluns debut de la primera tiple Assumpció Aguilar i de la popular ballarina «La Argentinita».

Teatre Novitats

Companyía dramàtica d'

Enric Borrás

Avui dissabte, nit a un quart de deu. Primer La jogina cómica en un acte «La cáscara amarga». Segón Estrena de la comedia en dos actes i un epíleg dels

Germans Quintero

Nena Teruel

per ENRIC BORRAS

Demà diumenge dues grans funcions. Tarde a les 4. Nit a un quart de deu. «Nena Teruel». Dilluns vinent. Gran aconteixement teatral. Se despatxa en comptaduría.

Teatre Novitats

Companyía cómico-dramática del Teatre de la Comedia de Madrid. Queda obert l'abonament desde aquesta fetxa en la Administració del teatre de 11 a dos quarts d'una, de dos quarts de quatre a 6 i de dos quarts de deu a dos quarts de dotze de la nit, reservant-se als senyors abonats a dies de moda de la darrera temporada GUERRERO-MENDOZA les seves localitats fins el dia 26 del corrent. Inauguració el 31 de maig.

Gran Teatre Espanyol

Darreres funcions del professor

Mapelli

El fenómen del dia. Avui a dos quarts de deu, nit, nous i maravellosos experiments. Demà diumenge comiat del professor Mapelli amb programes nous.

Gran Teatre Espanyol

Dilluns 26. SENSACIONAL I ARTISTIC ESPECTACLE: No oblidarse de llegir l'anunci del dilluns.

Teatre Cómic Avui dissabte, a les nou. Cartell colossal. 5 actes. Primer «El nuevo testamento». Segón

La canción del náufrago

tres actes. Repartiment hermós. Teresa Sánchez, Mercé Gay, Pedrola, Rosal, Uliverri.

Creació insuperable de Pau Gorgé

Tercer Exit grandiós «El país de las hadas», per Ursula Lòpez i Pep Bergés. Demà diumenge tarde a dos quarts de quatre «La canción del nàufrago». tres actes, A les 6. «La corte de Faraòn», «Juegos malabares». A les 9. «Felipe II», «La canción del náufrago», «La corte de Faraón». Setmana vinent comiat de Ursula López. Molt aviat «Las Bayaderas».

Saturn Parc

El millor Parc amb els sports i atraccions més notables i grans del món Amenitzarà diariament tardes i nits la reputada música del regiment d'Alcántara Teatre Varietès del »Saturn» Espléndid programa prenent-hi part la ballarina Conxita Ripoll, el notable excéntric musical «Dorix», «Trío Navarro» i l' extraordinari home de foc S. Menier, Les simpatiques germanes ballarines « Mari - Isabel ». Demá matinal de 10 a 1.

Entrada de passeig 10 cèntims.

FRONTO COMTAL

Gran partit per a avui a dos quarts de cinc.

Entrada 1'00 ptes.

Nit a un quart d'onze gran partit extraordinari a 45 tantos.

ROJOS: Sànchez, Goenaga.

BLAUS: Olamendi, Guruceaga.

Details per cartells.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Associació Wagneriana

Orfeó Catalá

Centenari WAGNER

Dimarts 27 maig a dos quarts de deu del vespre. III FESTIVAL D'ABONAMENT,

Programa: FAUST. Obertura IDILI de SIGFRID, RIENZI, pregaria.

PARCIVAL

preludi quadre I' complet. EL JARDI ENCANTAT, primera audició, escena de «Les noies flors». PARCIVAL, gran escena de Kundry, i PARCIVAL darrer, «Aparició de Klingsor» i «Desencantament del jardí».—Localitats: Magatzem de música Casa Dotesio, 1 i 3 Portal de l'Angel.

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Conçert. Restaurant Parisièn

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els díes tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

La Gran Peña Music-Hall Sant Pau, 83 Teléfon 3068

Tots els dies tarde a dos quarts de quatre i nit a dos quarts de deu. Conçerts per la Companyía varietés i grans espectacles de regal.

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui dissabte gran programa de pel-lícoles i atraccions, El millor programa de Barcelona, «Adagio», musical excéntric. Exit de l'únic xilofonista del món «Litle Gastón», l'únic, hi hà que veure'l, no hi hà un altre que l'iguali. Ovacions cada dia més als eminents artistes

LOS HARTURS

Los Harturs

amb els seus apropòsits cómico-líric-ballables, puix son els únics artistes que mai cansa el véure'ls.

El 31... Ja s'acosta, ja veurán lo mès gran que's pot veure.

El.., 31, el... 31, el... 31.

SANT PAU, 85 **DIANA** **CINES** ARIBAU, 4 **ROYAL**

Entrada general. . , ... 15 céntims:
Preferencia. . , ... 25 »

Avui dissabte programa immillorable. Estrenes: «La culpa de un padre», «La planchadora de Kri kri», gran succés de «Simples corazones» 600 m. única, «La pequeña fifi», 930 m. Film d'Art, triomf «La muerte de pierrot» 634 m. per la célebre Nielsen, «Max practica todos los esports», 400 m. Pathé, «Drama en un circo», Vitagrahp, única», «Revista Pathé núm 219» i altres varies. Demá diumenge gran secció matinal de 11 a 1. Dillus dia popular de les grans estrenes. «La reina del oro». 935 m. Aquila», «El grito de la vida», 935 m. Latium, «El detective Watsons», 655 m. Pathé, «Fim el silencioso», 601 m.

Cine LA MARAVILLA

Marqués del Duero. Aconteixement cinematogràfic, Estrena en el Paralel de la hermosa pel-lícola d'art en quatre parts

«Luisa reina de Prusia»

exibint-se ademés altres de acreditades marques i de gran èxit.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissabte menú corrent i vegetariá.

Butlletí comercial

23 Maig de 1913

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	28'92	.....
— xec	27'43	.....	27'42
Paris, xec	8'75	.....	8'70
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Dente Int. em. 1908 serie A...	85'90	.....	.....
— — — — B...	82'40	.....	.....
— — — — C...	81'95	.....	.....
— — — — D...	81'65	.....	.....
— — — — E...	81'65	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G. H.	86'25	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	100'55	.....	.....
— — — — B...	100'45	.....	.....
— — — — C...	100'35	.....	.....
— — — — D...	100'25	.....	.....
— — — — E...	100'25	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A...	99'50	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	.....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
Títuls Deute . 1903-4-5...	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	94'50	94'50	94'75
— — — 1907	.....	94'50	94'75
— — — 1910	.....	92'	92'50
— — — 1912	.....	92'	92'50
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	94'25	.....	.....
— — Reforma 1908	.....	92'50	92'75
— — Mun. de Sarrià	.....	99'	99'50
Emprèstit Diputació Prov.	100'	99'85	100'35
Port de Melilla y Xa arines	.....	105'25	105'75

Obligacions

	Oper		Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	82'75	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	94'25	94'50
— esp. Alm. Val. Tar	.....	94'25	94'50
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	.....	93'35	93'65
Mines Sant Joan Abadeses	.....	78'75	79'25
Tarragona a Barc. y Fransa	57'	57'	57'15
Madrid, Sarag. Alic., serie A..	104'87	104'75	105'25
— — — B..	101'	100'85	101'15
— — — C..	.....	93'75	94'30
— — — D..	91'	90'85	91'15
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	53'50	54,
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	61'	61'50
— — adherides..	.....	76'50	76'75
Med. Zam. Or. Vigo, em 1882.	.....	48'50	49'
— — — 1883.	.....	48'50	49'
— — serie G y H.	.....	76'75	77'25
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cácer. Port., serie 1.ª.	103'00	102'50	103'00
— — — 2.ª.	.....	.....	.....
— — — 3.ª.	.....	.....	.....
— totsels cent. impars.	91'75	91'50	92'
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	103'25	103'75
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies.	.....	92'50	93'00
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	93'25	93'75
— Barc. Elec.	.....	99'50	100'
— —	.....	89'	89'50
Companyia Transatlàntica	.....	92'50	93'
Canal d'Urgell	81'50	81'30	82'00
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	100'	100'50
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	93'	93'50
Port de Barcelona, em. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	103'00	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	93'	94'
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	97'	97'50
Comp. Cotxes y Automòbils..	.....	99'	99'50
Siemens Schuckert, Ind. El.c.	.....	98'75	99'25
Societat Valenciana Elec	.....	99'25	99'75
Navegació y Industria	.....	.....	.....
Societat Carbons de Berga	.....	95'25	95'75

Accions

	Oper	QUEDA Diner	Paper
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ *Rambla del Mig, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior, ff de mes	81'37	81'37
Alcants, ídem	101'50	101'55
Nords, ídem	104'10	104'10
Orenses ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Cotons N/D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

Interior, ff de mes pròxim	81'28	81'27
Alacants, ídem	101'90	101'85
Nords, ídem	104 25	104'20
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons N/D	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	8'30	p. 100
Isabels	11'30	—
Unses	8'40	—
Or de quatre durus	8'10	—
Or de un y dos durus	7'33	—
Dollars	11'30	—
Lliures esterlines	27'20	ptes.
Francs	8'30	p. 100
Marcs	133'60	—

Borsa de Madrid

Interior comptat	81'30
— fide mes	81'30
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	.....
— 4 per 100	91'
Banc d'Espanya (accions)	457'50
Accions Tabacalera	298'00
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents	39'
— ordinaries	12'25
— obligacions	76'50
Francs	108'55
Lliures	27'39

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL, 23 *de maig*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	6'72	....	....	6'73	....
Abril-Maig	6'47	....	....	....	6'49
Maig-Juny	6'47	6'49	6'49	6'49	6'49
Juny-Juliol	6'44	....	....	....	6'46
Juliol-Agost	6'41	6'42	6'42	6'43	6'42
Agost-Setembre	6'31	6'32	....	....	6'32
Setembre-Octubre	6'15	....	....	....	6'17
Octubre-Novembre	6'08	6'09	6'10	6'11	6'10
Novembre-Desembre	6'05	....	....	....	6'07
Desembre-Janer	6'04	....	....	....	6'06
Janer-Febrer	6'04	6'06	6'06	6'06	6'06
Febrer-Mars	6'05	....	....	....	6'07
Mars-Abril	6'06	....	....	....	6'08

ALEXANDRIA, 23 *de maig*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Juliol	987	988	9'87
Novembre	962	N.	9'62

NOVA YORK, 23 *maig*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	Tanca
Disponible	12'00	.....	....	12'10
Maig	11'50	11'58	11'60	11'69
Juliol	11'66	11'68	11'63	11'81
Agost	11'45	11'48	11'48	11'59
Setembre	11'16	.....	.....	11'31
Octubre	11'09	11'10	11'12	11'24
Desembre	11'09	.....	.....	11'25
Gener	11'06	11'05	11'09	11'21
Març	11'14	.....	.....	11'29

NOVA-ORLEANS, 23 *de maig*

	Anterior Tanca	Avui 2.ª	Tanca
Disponible	12'5/16	.....	12'5/16
Maig	12'39	12'40	12'50
Juliol	12'15	12'17	12'23
Agost	11'69	N.	11'82
Setembre	11'34	.....	11'46
Octubre	11'21	11'15	11'33
Desembre	11'20	.....	11'31
Gener	.....	N.	.....

Arribades als ports dels Estats-Units 13,000 bales en 1 dia, contra 7,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia —	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	198 a 200	191 a 193	188 a 189
Altres ports	... a ...	189 a 191	186 a 188
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas,	185 a 187	188 a 188	000 a 000
Altres ports..	183 a 185	180 a 182	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÀS.

Dia 23 maig

Els 100 kilos, fora consums

Andalús, nou	de 113'03 a 117'40	pessetes
Baix Aragó	de 156'50 a 182'60	—
Borges	de 143'50 a 165'25	—
Tortosa	de 139'25 a 180'90	—

Mercat en tendencia a l'alsa

Estació del Bogatell: Existencia .... 3 vagons
— — Arribades .... 1 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	8'50	pessetes	cada ua
— Superfi	7'50	—	—
La Trompeta	6'50	—	—

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 23 *maig*

Cafè (good average)	Obre	Tanca
Maig	70'50	70'25
Juliol	70'75	70'50
Setembre	71'	70'50
Desembre	71'	70'50
Mars	71'25	70'75

Sostingut.

NOVA-YORK, 23 *maig*

Cafè (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Maig	.....	11'14
Juliol	.....	11'18
Setembre	.....	11'35
Desembre	.....	11'37

Sostingut.

PARÍS, 23 *maig*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
4 Maig	30'25	30'25
Juliol-Agost	30'75	30'75
4 Octubre	31'25	31'12

Calma.

HAMBURG, 23 *maig*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	9'20	9'22
Agost	9'50	9'52
Oct-Nov-Des	9'57	9'60
Janer 1914	9'72	9'75

Calma

LONDRES 23 *maig*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	9/3 1/4	9/2 1/2
Agost	9/6	9/5 3/4

Calma.

LLANA

HAVRE, 23 *maig*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Gener	190'50	190'50

Calma

METALLS

HAMBURG, 23 *maig*

COURE	Obre	Tanca
Maig	138'50	139'
Setembre	139'75	139'75

Sostingut.

PEBRE

HAVRE, 23 *maig*

Tellicherry	Obre	Tanca
Maig	62'	.....
Septembre	63'50	.....
Desembre	64'50	.....
Mars	65'50	.....

Sostingut.

ALCOHOL

Paris		Tanca
Juliol-Agost	41'50	42'
3 Octubre	42'	41'

Sostingut.

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *Passa Antic Born 11.*

Dia 23 maig

Preus per 100 kilograms franc carrs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	35'0
Sulfat ferro cristallisat	6'5
— — pols	7'0
— — cristallisat per 10 tonelades	...
— — pols — 10 —	...
— amònic 20/21 ázoe	42'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/51 per 100 potassa pura	25'5
Sulfat potassa 90/95 equivalenta 48/50 per 100 potassa pura	29'5
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	6'35
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	7'40
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	8'25
Superfosfa cal òssos 13/15 per 100	11'0
Escories Thomas 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 puresa	63'3
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	7'5
— — — 20 — —	2'15
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	17'00

Productes enològics (marca Enol)

Informació de la casa KEGELS I VILA, *Rambla de Catalunya, 32.—Barcelona*

23 *de maig*

	Per 100 ks. bultu d'origen	Detall — el kilo
Acid cítric (caixes de 50 k.)	510	5'0
Acid sulfurós anhidre	....	....
Cilindre de 10 k	....	2'5
— de 25 k	....	2'2
— de 50 k	....	2'1
— de 100 k	...	2'
Acid tartàric (caixa 100 k.)	330	4'
Amiant pols per a filtre	430	5'
Carbó decolorant pasta	100	1'50
Carbonat de potassa químicament pur	200	2'50
Celulosa per a filtre	275	3'
Clarificant per a vi negre	175	2'50
— — blanc	200	2'50
Cola de Russia Salianski	...	41'
— de Xina fideus	...	12'
Filtrolina	130	2'
Fosfat amònic	170	2'
— bicàlcic	70	0'80
Gelatina fina «plata»	450	5'
— plaques «medalla d'or»	145	1'60
Metabisulfit de potassa pur	120	1'75
Osteocola Coignet	200	2'25
Tanine extra a l'éter	750	8'
— — alcohol	650	7'
— — en agulles	675	7'50

Butlletí meteorológic

Día 23 maig

DEMATI

Baròmetre al nivell del mar	745'24
Temperatura a la sombra	20'2
Direcció del vent	S. E.
Humitat	44

TARDE

Baròmetre al nivell del mar	163'83
Temperatura a la sombra	22'2
Direcció del vent	S. O.
Humitat	46

EN LES VINTIQUATRE HORES

Temperatura.—Màxima: Sol, 27'6.—Màxima: Sombra, 23'2. — Mínima: Sombra, 11'2.—Reflector, 9'2.—Velocitat del vent, 345 kilòmetres.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

MAL de CAP
NEURALGIES
i tota classe de *DOLOR NIRVIÓS*
CALMA a l'acte i CURA amb tota seguretat amb les célebres *Tabletas KAMNOL*
1 pta. estoig d'alumini amb 12 dosis, en totes les farmacies.—Detalls i prospectes
Farmacia Moratò: Passeig Sant Joan, 77. - BARCELONA

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, primera

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONÒMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.°, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

UNA FAMILIA FELIS

La mare está contenta, perqué té cada vuit díes un periódic de modes que li dona patrons tallats y **regals mensuals** molt valiosos; la noia está joiosa, perque además del periódic de modes reb també setmanalment una entrega de novela fina, interessant y moral. Y el pare y el fill están satisfets, perque cada vuit díes reben un quadern de Diccionari ilustrat y altre d'una magnífica Historia d'Espanya.

Doncs tot aixo, o sia el rebrer **quatre quaderns setmanals** (Diccionari, Historia, periódic de modes y Novela), amb dret als regals mensuals, li costa a la familia **dos rals al mes,** en les condicions que li direm si omplena vosté l'adjunt cupó y l'envía franquejat amb un quart de céntim a la

Societat General de Publicacions
Diputació, núm. 211.—BARCELONA

Al rebrer el cupó, la carta o la tarjeta postal que pugui vosté enviarnos, li remeterem **una mostra de franc** de nostres publicacions. Vosté les veu. Si li agraden, s'hi suscriu. Y si no, tant amics.

Sr. Administrador de la Societat General de Publicacions

Serveixis vostè remètrem una mostra gratuita de les seves publicacions setmanals *El Hogar y la Moda,* Novíssim Diccionari Enciclopèdic ilustrat, Historia General d'Espanya, y Novela, que donen vostès per dos rals al mes. (Nom de l'interessat)

Resident a ______ provincia ______

Obsequi d'EL POBLE CATALÁ als seus llegidors

Cupó de llibres

Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'obres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant lots de llibres mitjansant cupons.

El primer lot que oferim als nostres llegidors està format per les obres següents:

LA LLETRA VERMELLA, novela americana, de Nathaniel Hawthorne, *traducció catalana de* A. Rovira y Virgili.
LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.
LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.
DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.

Aquestes obres valen en les llibreríes, en suma, ***5'20 pessetes*** Presentant aquest cupó a l'Administració d'*El Poble Català*, s'entregaràn per ***1'50 ptes.***

Esqueles mortuories
SE REBEN
A l'Administració fins a les deu de la nit
A l'Imprempta fins a les tres de la matinada
PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

El A. B. C. Hospital, 121
Màquines per a cosir, garantitzades
Des de 30 pessetes
Accessoris i reparacions

Darrera PARAULA
en calçat de totes classes
Preus increibles
Carrer del Carme, número 36

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris industrials i comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits i parts indivises, i sobre generos, pianos carruatges i tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mónica, 4 entressol.

Alxarop de fosfat de cals gelatinós
Casadesús
del Dr. Cuixart
TÓNIC, RECONSTITUIENT
De gran valor a l'època de la crescuda dels nens. 2'50 pessetes en farmacies y ARC DEL TEATRE, NÚMERO 21. — BARCELONA

MÁQUINES
PER A FER
GEL
NEVERES
DAVID FERRER I C.A
S. EN C.
PASSEIG DE GRACIA, NÚM. 94
Barcelona